دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ضمیمه استان های خراسان ۲۷۴

دوشنبه/۷مرداد ماه ۱۳۹۸/ ۲۶ ذی‌القعده ۱۴۴۰

۲۹ جولای ۲۰۱۹/ سال هفدهم/شماره ۴۶۶۷/ ۴ صفحه / ضمیمه رایگان

در صفحه ۳ بخوانید

روسا و اعضای اتاق‌های بازرگانی از شرایط دشوار اقتصادی می گویند:

آزمونی برای بخش خصوصی

یادداشت

توانمندسازی اجتماعات محلی؛ مسئولیت اجتماعی معین‌های اقتصادی

مهدی نایه‌در *

مثلث توسعه اقتصادی و معین های اقتصادی دوبرنامه مشخص رزم حسینی استاندار خراسان رضوی است که از بدو انتصاب وی در سرلوحه برنامه ها و فعالیت های استانداری در این دوره مسئولیتی قرار گرفته است. دو برنامه با دو هدف متمایز و در عین حال همراستا که پیاده سازی و اجرای آن توامان از سوی استانداری پیگیری می شود. آن طور که از تحلیل مضامین بیان شـــده توسط رزم حسینی ایده پرداز طرح مثلث اقتصادی برمی‌آید هدف مثلث توسعه اقتصادی که بر محور کارآفرینان و سرمایه گذاران بنا شده فائق آمدن بر دو چالش اساسی بورکراسی ناکارآمد و قوانین دست و پاگیر فراروی سرمایه گذاران و کارآفرینان است. استاندار بر آن است تا با همراه کردن دیگر ارکان حاکمیت از جمله نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ائمه جمعه، سیستم قضایی از موانع کنونی فرا روی ســرمایه گذاران در فعالیت های اقتصـــادی و تولیدی بکاهد.فارغ از میـــزان موفقیت ایده مثلث اقتصادی، چارچوب عملی آن تا حدود زیادی مشخص است اما ایده معین های اقتصادی که گستره وسیع تری را در برمی گیرد از حیث چارچوب عملی اجرای آن با ابهاماتی روبرو است.

برابر اعـــلام معاونت هماهنگی اقتصادی اســـتانداری این طرح با تقسیم اســـتان به ۱۲ منطقه و گماردن بنگاه‌ها، موسسات و نهادهای توانمند اقتصادی پیگیری می شود. اهدف این طرح آن گونه که در تفاهم نامه های فی‌مابین اســـتانداری و معین های اقتصادی بیان شـــده عبارتند از: تحقق بخشی به رویکرد دولت جهت دستیابی به عدالت اجتماعی و توازن منطقه ای با توجه به شرایط اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و طبیعی منطقه؛ تکیه بر قابلیت ها و توانمندی‌های بومی و طبیعی و در راستای مردمی و درونزا کردن اقتصاد منطقه؛ توانمندسازی اجتماعی مردم از طریق ایجاد سازوکار فعال سازی آن ها در توسعه منطقه؛ اولویت دادن به محرومیت و توانمندسازی اقتصادی و فرهنگی مردم روستاها در راستای اجرای سیاست های اقتصاد مقاومتی. اهداف بیان شده حاکی از این است که ایده معین های اقتصادی که پیش از این در منطقه قلعه گنج استان کرمان تجربه شده، بر اجتماعات محلی و به ویژه مناطق روستایی متمرکز است.

ادامه در همین صفحه

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر مشهد به سوال‌هایی درباره شفافیت، تراکم فروشی، عدم انتصاب زنان و درآمدزایی شهر پاسخ داد

تیغ دودم شفافیت

دنیای اقتصاد - بتول گندمی تنها عضو شـــورای شهر مشهد است که پیشتر و در دوره اول تشـــکیل این نهاد سابقه عضویت داشته است. از خانواده ای نسبتا سیاسی می آید و البته حالا از دیگر برادرانش مشهور تر است. همزمان با ریاست کمیسیون برنامه و بودجه شورا دبیر کلی حزبی استانی را هم بر عهده دارد و آنجا را به پایگاهی برای همفکرانش تبدیل کرده است. هم مورد تحسین است که قاطعانه و بی رودربایسی عمل می کند و هم مورد انتقاد که در تزریق نیرو به مجموعه اشباع شهرداری بی محابا عمل کرده است. طرفداران او اما عملکردش را ستایش می کنند و مخالفانش پیکان انتقادات را به سمت آنچه آنها انتصابات حزبی و فامیلی می نامند، نشانه می روند. خود او البته بخشی از این انتقادها را قبول دارد و در پاسخ به سوال ما می گوید: «نمی گوییم نیرو اضافه نشده است» اما معتقد است شهرداری هنوز هم از کمبود نیروی متخصص رنج می برد. ســـامانه «فاش» که قرار است اطلاعات شهرداری به ویژه در حوزه شفافیت مالی را به اطلاع عموم برساند، موفق ارزیابی می کند اما اذعان دارد که مقاومت زیادی در مواجهه با این ســـامانه وجود داشته اســـت و دارد و «بخش عمده‌ای از سازمان‌ها و شـــرکت‌ها اطلاعات خود را ثبت نکرده اند.» و گزارش های شهرداری نشان داده که بخش زیادی از قراردادها ثبت نشده است.

ادامه در صفحه ۴

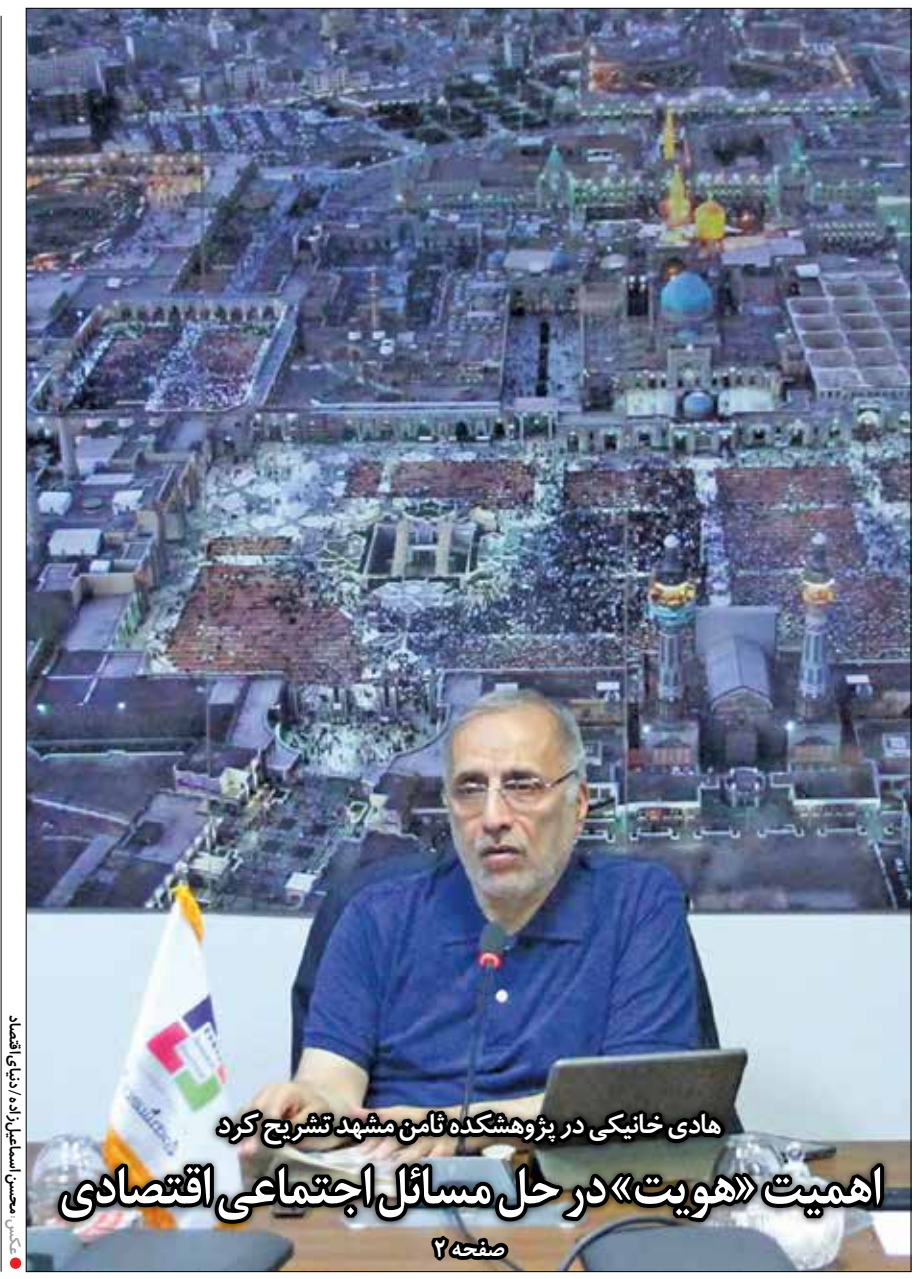

هادی خانیکی در پژوهشکده ثامن مشهد تشریح کرد

اهمیت «هویت» در حل مسائل اجتماعی اقتصادی

صفحه ۲

عکس: محسن اسماعیل‌زاده/دنیای اقتصاد

بخش خصوصی و دولتی خواستار توازن مالیاتی هستند

در جستجوی عدالت

صفحه ۲

حل چالش‌های مشهد در رویداد رشدآفرینی

صفحه ۴

رئیس کمیسیون سرمایه گذاری اتاق بازرگانی مشهد:

برندهای ایرانی را در زمان تحریم حفظ کنیم

صفحه ۲

تاکید استانداری بر لزوم رسیدگی به وضعیت محور نیشابور-کاشمر

صفحه ۴

ایجاد ۱۰۰۰ ظرفیت جدید در پارکینگ‌های حرم مطهر

صفحه ۴

توانمندسازی اجتماعات محلی؛ مسئولیت اجتماعی معین‌های اقتصادی

ادامه یادداشت

واقعیت این است که علیرغم همه تلاش‌هایی که در چهار دهه گذشـــته در زمینه عمران و آبادانی مناطق روستایی از قبیل برخوردارکردن از راه ارتباطی، بهداشـــت و درمان، گاز، برق، تلفن و بهسازی محیط های روستایی انجام شده لیکن در عمل شاهد کاهش جمعیت روستایی هستیم. برابر گزارش‌های رسمی منتشره حدود سال ۱۳۶۰ سهم جمعیت ساکن در نقاط شهری و روستایی برابر بوده است. اما در سال ۱۳۹۵ حدود ۷۴ درصد جمعیت ایران در نقاط شهری ساکن هســـتند. بی تردید بخشی از این کاهش جمعیت به دلیل مهاجرت روستاییان به شهر است که با انگیزه اشتغال و کسب درآمد بیشتر انجام شده است. برای سال‌ها در ذهنیت برخی سیاستگذاران کشور توجه به فضای کالبدی و برخوردارسازی یا به عبارتی بهره مندی از امکانات زیربنایی مترادف با توسعه پایدار و همه جانبه بوده است. و بر این باور بوده اند که صرف برخوردارسازی روستاییان از امکانات زیربنایی می تواند موجب ماندگاری جمعیت روســـتایی و به تبع آن حفظ نقشی که روستاییان می توانند در تولید و رشد اقتصادی داشته باشند، است حال آنکه برخوردارسازی از زیرساخت ها لازمه توسعه است، نه خود توسعه؛ ایده معین های اقتصادی به نوعی نسخه ای برای این غفلت بســـیار مهم است که در پرتو استفاده از ظرفیت های بنگاه‌ها و موسسات و نهادهای موفق اقتصادی و مسئولیت اجتماعی آنها برای توانمند سازی اجتماعات محلی از سوی رزم حسینی مطرح و پیگیری می شود.

این نوشتار مروری موجز درباره سه کلیدواژه مسئولیت اجتماعی، توانمندســـازی اجتماعات محلی و صندوق های اعتبارات خرد اســـت که در اهـــداف معین های اقتصادی بیان شده و یا در آن مستتر است و از خلال آن به برخی از چالش‌های فرا روی اجرای آن می پردازد.

● مسئولیت اجتماعی

مفهوم مسئولیت اجتماعی (Social Responsibility) از مفاهیمی است که پس از پایان جنگ جهانی دوم و تقریبا از دهه ۱۹۵۰ مورد توجه قرار گرفته اســـت و به پارادایمی غالب در حوزه مدیریت، اداره شرکت ها و محافل دانشگاهی بدل شده، تا جایی که سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل و اتحادیه اروپا استانداردهایی در این زمینه ارائه کرده اند.

امروزه شرکت های بزرگ و بنگاه‌های اقتصادی و موسسات مالی و انتفاعی مسئولیت در برابر اجتماع و محیط اجتماعی را جزئی از اســـتراتژی‌ها و خط مشـــی های سازمانی خود می پندارند.

مسئولیت اجتماعی یک نوع مدیریت استراتژیک است که سازمان‌ها را تشویق می کند به برنامه ریزی درازمدت برای تغییر در جامعه ای که در آن زندگی می کنند، اقدام نماید. همانطور که نظریه پردازان و توسعه دهندگان این مفهوم بیان داشته اند مسئولیت اجتماعی به فعالیت هایی گفته می شود که صاحبان سرمایه، بنگاه داران و اهالی کسب و کار به طور داوطلبانه و به عنوان موثر و مفید در جامعه انجام می دهند. مک ویلیامز و سیگل (۲۰۰۱) مسئولیت اجتماعی سازمان را به عنوان شرایطی تعریف می کنند که به علت آن سازمان از وظیفه اصلی خود فراتر می رود و درگیر فعالیت هایی می شود که بیشتر به صلاح جامعه مربوط است.

● توانمندسازی اجتماعات محلی

توانمندسازی (Empowerment) مفهومی پیچیده و چند بعدی است که تعاریف گوناگونی از آن ارائه شده است. در واقع عمومیت این واژه باعث شـــده است که در گستره وسیعی از موقعیت ها از جمله مدیریت، روانشناسی، انسان شناســـی اجتماعی، علوم سیاسی و پزشکی به کار رود. از دیدگاه اقتصادی می توان توانمند ســـازی را فرایند کنترل افراد بر کل فرآیندهای اقتصادی و نه تنها اجرای برخی امور تولیدی تعریف کرد.

ادامه در صفحه ۴

وقتی سیل آمد «رسانه‌ها» کجا بودند؟!

سیدحسین ثنایی‌نژاد

■ عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد

بی گمان رسانه ها در حادثه سیل پررنگ ترین حضور را داشتند، گاه حتی زودتر از نیروهای امداد به مناطق سیل زده می رسیدند و به وظیفه رسانه ای خود مشغول می شدند. در این میان صدا و سیما در خبر رسانی سیل، نوآوری های تعجب برانگیزی هم داشت. برخی خبرنگاران صدا و سیما خود را به آب می زدند و در حالی گزارش ســـیل می دادند که تا کمر در داخل سیل فرو رفته بودند! کاری که در شبکه های اجتماعی به ریشخند گرفته شد.

با اینحال به نظر می رســـد ضریب نفوذ صدا و ســـیما در قشـــرهایی از جامعه بســـیار قابل توجه است و در این رویداد توانسته بود مخاطبان بسیاری را جلب کند، چه در زمینه راهنمایی ســـیل زدگان و چه در گردآوری کمک ها و امدادرسانی ها. اگرچه قشر قابل توجهی از جامعه حتی به اخبار هواشناسی صدا و سیما هم اعتمادی ندارند. شاهد موضوع تلفن های بسیاری بودند که با من تماس می گرفتند برای آگاهی از وضعیت بارش در مسیر مسافرتی که برایشان پیش آمده بود.

ایراد دیگری که بر صدا و ســـیما وارد بود، کمبود موارد آموزشـــی برای مواجهه با حوادثی از قبیل ســـیل بود. این موضوع وقتی مایه تاســـف بسیارم شد که فهمیدم صدا و سیما برای چنین آموزش هایی از سازمان های تخصصی ذیربط مانند سازمان هواشناسی کشور هزینه های گزافی را مطالبه می کند.

خبرگزاری‌ها نیز فعالانه در خبررسانی سیل حضور داشتند و در تهیه تحلیل ها و گزارش های کارشناسی مرتبط نیز می کوشیدند. در همان مدت حادثه، حداقل از دو خبرگزاری با شخص من تماس گرفتند، برای گرفتن مصاحبه تخصصی مرتبط با سیل!

اما حرف اول را در گســـتره خبررسانی، نفوذ گسترده و نیز هشدار و آموزش های عمومی، شبکه های اجتماعی در اینترنت می زدند. سرعت انتقال اخبار سیل در این شبکه ها بی نظیر بود. من شخصا سیل شیراز را زنده از اینستاگرام تماشا کردم. جالب اینکه خودم در همان لحظه یادداشت‌های کوتاه هشدارگونه و آموزشی می نوشتم و در همین شبکه ها منتشر می کردم، این یادداشت ها با سرعت زیاد به وسیله کاربران دست به دست شده و توزیع می‌شدند، با آمارهای بازدید حیرت آور!

تاسف انگیز اما این بود که برخی از موثرترین شبکه های اجتماعی اینترنت که سریعترین ابزار رسانه‌ای عمومی به‌شمار می روند، فیلتر بودند و در موارد اضطراری بسیاری، امکان برقراری تماس از طریق آنها میســـر نمی شد. در یک مورد که شـــخصا شاهد بودم سیلی در حال وقوع است و تلاش کردم از طریق کانال تلگرامی خود هشدار سیل منتشر کنم، نزدیک به یک ساعت معطل شدم. بنابراین با موبایل با یک دوســـت مطبوعاتی ام تماس گرفتم و او زحمت این کار را کشید. البته همین تماس برای کنترل سیل در آن منطقه موثر هم واقع شد.

مطبوعات اما کندترین رسانه برای چنین حوادثی بودند! تیتر اول یک روزنامه وقتی در نگاه خوانندگان قرار می گرفت، که دیگر تازگی و اهمیت خودش را از دست داده بود. زیرا آن خبر تیتر یک را مردم قبل از صفحه اول روزنامه، بارها و بارها در شبکه های اجتماعی دیده و شنیده بودند. با اینحال تردیدی نیست که گزارش های تحلیلی و نقد و نظر های کارشناسی پخته که هنوز و همچنان مورد رجوع مدیران می باشند، در همین مطبوعات تهیه و نشر یافتند.

یک کار رسانه ای نسبتا خوبی هم که البته ناقص انجام می شد، ارسال پیامک به همه مردم از طریق سازمان مدیریت بحران کشور بود. نقص این کار در تدوین و مکفی بودن این پیام ها ارزیابی می شود. پیام ها آنقدر شیوا و روان نبودند که به وسیله همه اقشار جامعه قابل فهم درست باشند. علاوه بر این نقیصه، ارسال این پیام ها نیز دیر شروع شد و تعداد پیام های ارسالی نیز چندان زیاد نبودند که همه موارد لازم را به اطلاع مردم برسانند.

مشکل اصلی کار رسانه ها در ارتباط با سیل، این بود که اغلب همین انواع رسانه هایی که برشمردم، با پایان یافتن ســـیل کار خودشان را پایان یافته تلقی کردند و چندان به مسائل پسا سیل نپرداختند که شایسته است. بدیهی است که اینگونه مواجهه با مسائل زیرساختی جامعه، نشان از ضعف کل سیستم رسانه ای کشور در مواجهه با چنین پدیده هایی ارزیابی می شود.

اگر انتظار پختگی در انعکاس و استمرار کار رسانه‌ای مرتبط با سیل را نتوان از شبکه های اجتماعی اینترنتی انتظار داشت، ولی از رسانه های حرفه ای مانند صدا و سیما، خبرگزاری ها و مطبوعات، توقع این اســـت که در دوره پسا سیل نیز همچنان به موضوع بپردازند و رفع نقایص ساختاری، مدیریتی و فیزیکی را از جامعه و مسئولان ذیربط خواستار شوند. علاوه بر آن با حضور مستمر در مناطق سیل زده از عملیات بازسازی و بازگشت شرایط به حالت معمولی، گزارش تهیه کرده و نقاط ضعف و قوت کار را به چشم همگان پدیدار سازند.

یادداشت

اهمیت مسئولیت اجتماعی و اخلاق کسب و کار در بازار رقابتی

نیکتا حسین نیا*

اخلاق کسب و کار و مشتری مداری در جوامع امروزی اهمیت فراوانی پیدا کرده تا جایی که مباحث علمی زیادی پیرامون آن انجام شده است. در واقع اخلاق را می توان مطالعه و بررسی معیارها و قواعدی دانست که راهنمای عمل افراد و گروه‌ها در انجام امور است. همچنین در تعریفی دیگر، اخلاق کاری عبارت است از مجموعه ای از بایدها و نبایدها که کارکنان یک سازمان (جامعه) در جهت تحقق کامل شرایط کمی و کیفی کاری که تعهد کرده اند باید رعایت کنند. امروزه علاوه بر حساسیت ذی نفعان سازمانی و فشارهای محیطی به سبب رعایت اصول اخلاقی توسط سازمان، مدیران نیز به این نکته پی برده اند که مزیت رقابتی شرکت‌ها در گرو ملاحظات اجتماعی و توجه به اخلاقیات در کسب و کار است.

اخلاق تجاری، بازاریابی اخلاقی و مسئولیت اجتماعی موضوعاتی هستند که در سازمان های امروزی تأکید قابل ملاحظه ای برآن‌ها شده است.

از ابعاد اخلاق کسب و کار می توان به اصول اخلاقی، اخلاق و فناوری، تصمیم سازی اخلاقی، سیستم منابع مالی، رهبری اخلاق مدار و مسئولیت اجتماعی سازمان نام برد. تحقیقات پژوهشگران نشان می دهد که میان رابطه اخلاق حرفه ای با مسئولیت اجتماعی و پاسخگویی و فرهنگ خدمتگزاری رابطه مثبتی وجود دارد و مسئولیت اجتماعی یکی از مهمترین شاخص های کسب و کار است. سازمان‌هایی که مسئولیت اجتماعی بالایی دارند مزیت رقابتی نسبت به سایر رقبا کسب خواهند کرد. این شاخص عملکرد کسب وکارهای مسئول را در چهار حوزه اندازه گیری می کند: ۱-استراتژی ۲-تلفیق و اجرای استراتژی ۳-روش مدیریتی با توجه به جامعه، محیط زیست، فضای بازار و مسائل مربوط به محیط کار ۴-عملکرد در محدوده اثرات زیست محیطی و اجتماعی.

در اروپا رتبه شاخص CSR در شرکت‌های تجاری با نمونه مشابه جمعیت در بین کشورهای اسپانیا ۶۰، ایتالیا ۵۷، آلمان ۵۶ و فرانسه ۶۰ است. همچنین رتبه CSR کشورهای ژاپن وکره جنوبی ۵۰ و رتبه دو کشور ترکیه و عمان نیز به ترتیب ۵۴ و ۵۹ است. با نگاهی اجمالی به رتبه CSR در کشورهای فوق می توان گفت که مسئولیت اجتماعی به عنوان شاخص مهمی از اخلاق کسب و کار در کشورهایی مطرح است که عموماً به اصول و ارزش‌ها و ایده هایی پایبند هستند که التزام به اخلاق کسب و کار را به عنوان سرمایه اجتماعی عامل موفقیت بنگاه‌های اقتصادی می دانند. اصولاً کشورهایی که در آن شرکت‌ها با تقویت شاخص مسئولیت پذیری و فناوری نقاط قوت و ضعف اصول اخلاقی در کسب و کار را بررسی و مشخص می کنند، الگوی مناسب تری برای سیاست گذاری تدوین استراتژی در سطح کلان و همچنین در سطح خرد لحاظ می کنند.

از آنجایی که اخلاق کسب و کار در بلند مدت باعث افزایش وجهه شرکت، وفاداری مشتریان، رضایت بیشتر کارکنان و مشتریان سودآوری بالاتر می شود. می توان گفت شاخص مسئولیت اجتماعی در کشورهای در حال توسعه از اهمیت ویژه ای برخوردار است. آموزش علمی و مهارتی، پرورش چند بعدی در زمینه های اخلاقی، اعتقادی، اخلاقی، ورزشی و تدوین منشور اخلاقی و کد اخلاقی و رفتاری در سازمان به منظور کسب آمادگی برای تجربه یک زندگی موفق در اجتماع از مواردی است که باید در جامعه کنونی به آن توجه بیشتری شود.

*کارشناس ارشد مدیریت کسب و کار

شرکت‌های فعال خراسانی در بوس و فرابورس

تغییرات بورس در هفته اخیر

جدول فوق ، قیمت پایانی ۵ روز اخیر معاملاتی ، شرکت‌های فعال در بورس و فرابورس و تغییر یک هفته اخیر آنها را نشان می دهد.

	نام شرکت	مجموع بازدهی هفته اخیر
۱	قشیر(قند و شکر قوچان شیروان و بجنورد)	-۵/۰۲
۲	قنیشا(قند و شکر نیشابور)	-۱/۶۳
۳	غشان (شیر پاستوریزه پگاه خراسان)	۸/۸۶
۴	غشهداب(کشت و صنعت شهداب ناب خراسان)	۴/۰۸
۵	غشهد(شهد ایران)	-۲/۰۲
۶	تبرک(گروه کارخانجات صنعتی تبرک)	۱/۲۳
۷	سبجنو(سیمان بجنورد)	-۸/۷۸
۸	سخاش(سیمان خاش)	-۱۲/۹۴
۹	سقاین(سیمان قائن)	-۷/۳۲
۱۰	خرینگ(رینگ سازی مشهد)	-۸/۰۶
۱۱	خشرق (الکتریک خودرو شرق)	۶/۴۵
۱۲	ثشرق(سرمایه گذاری مسکن شمال شرق)	۱/۷۵
۱۳	وتوس (توسعه شهری توس گستر)	-۶/۶
۱۴	خراسان (پتروشیمی خراسان)	۹/۳۶
۱۵	فخاس(فولاد خراسان)	۰/۰۴
۱۶	زبینا(کشاورزی و دامپروری بینالود)	۱/۸۴

هادی خانیکی در پژوهشکده ثامن مشهد تشریح کرد

اهمیت «هویت» در حل مسائل اجتماعی-اقتصادی

خانیکی: باید کاوش کرد که هر کدام از ۴ عنصر بناها، مفاخر، آیین‌ها و رویدادها چطور می‌تواند در مشهد جنبه هویتی پیدا کند تا به سرمایه نمادین تبدیل شود دارد پرونده سویه‌های هویتی در مشهد باز شود

دنیای اقتصاد، سعید کریم‌پور- هویت یکی از آن مولفه‌هایی است که بنای یک جامعه بر آن استوار است و به نظر می‌رسد در دنیای امروز به سبب پیچیدگی‌های موجود در روابط، هویت‌ها دستخوش تحولات زیادی شده باشد و همین موجب ابهام، گمراهی و یا فقدان هویت خواهد شد. علاوه بر این یک جامعه همیشه در برخورد با تغییر و تحولات است. همین تغییر و تحولات جدید گاهی بین آنچه که موجود است و آنچه که هویت است، فاصله می‌اندازد. این همان مسال‌های است که به عقیده برخی کارشناسان در مشهد رخ داده است. تغییرات نسلی و فاصله از هویت‌های پیشین. همان چیزی که این روزها اندیشمندان را به فکر انداخته تا به فکر تعریف یا تقویت هویتی برای مشهد باشند.

«هویت به جنبه‌های مختلف زندگی معنا می‌دهد و انواع مختلفی مانند هویت دینی، هویت جنسی، هویت زبانی و... دارد». این همان چیزی است که هادی خانیکی، استاد علوم ارتباطات، در نشست هم‌اندیشی دانشوران فرهنگ و هویت با موضوع ضرورت پرداختن به سویه‌های هویتی مشهد در پژوهشکده ثامن به آن اشاره کرد.

با این حال نباید از یاد برد که هویت اثری دوگانه بر جامعه می‌گذارد. براساس دیدگاه خانیکی «از یک سو تقویت تعلق خاطرها به هویت نیازمند است و از دیگر سو تقویت هویت به بروز رویارویی بین افراد کمک و جنبه‌های اختلافی را برجسته می‌کند».

او هویت را در دنیای امروز یک مساله می‌پندارد. باید توجه داشت هویت معلولی از عوامل مختلف است که خود بر آن اثر می‌گذارد. مهم‌ترین ویژگی اثرگذار بر هویت در جامعه امروزی، شبکه‌ای شدن جامعه است.

خانیکی می‌گوید «در حقیقت امروز ارتباطات خودگزین در ساختار فنی خود تغییر پیدا کرده و به جای ارتباطات جمعی که در آن یک پیام به صورت انبوه منتقل می‌شد، قرار گرفته و به همین جهت است که هویت سیال و شکننده شکل گرفته است. از نظر تحولات جهانی نیز دو روند متناقض جهانی شدن و محلی شدن روی هویت اثرگذار بوده است».

● هویت یک برساخته اجتماعی است و نه یک مقوله ذاتی

به عقیده این استاد علوم ارتباطات امروز هویت یک برساخته اجتماعی است و نه یک مقوله ذاتی. او می‌گوید «در دنیای امروز هویت در هر آن در حال ساخته شدن است. براساس دسته‌بندی «مانوئل کاستلز»۳ گونه هویت اجتماعی در شرایط کنونی شکل می‌گیرد؛ یک مورد هویت مشروعیت‌بخش است که براساس خود مشروع و مطلق ساخته می‌شود. هر چقدر این هویت محدودتر باشد، گونه‌های دیگر هویت در برابر آن سربلند می‌کند. اجتماعی شدن شبکه‌های اجتماعی هویت مشروعیت‌بخش را به چالش می‌کشد و هویت مقاومت را در برابر آن شکل می‌دهد. هویتی که دیگری را نمی‌پذیرد و به صورت رادیکال و خصومت‌آمیز آن را رد می‌کند».

گفت‌وگو تفاوت را به جای تخاصم می‌نشاند و آن را به رسمیت می‌شناسد. در حقیقت گفت‌وگو پذیرش دیگری متفاوت را فرصتی برای معنا کردن هویت خود می‌داند

این همان چیزی است که این روزها از آن زیاد صحبت می‌شود. هویت‌های خالی از معرفت. هویت‌هایی که شکل افراطی پیدا می‌کند و می‌تواند برای یک جامعه خطرناک باشد. «البته گاهی هویت مقاومت که واکنشی به هویت‌های محدود است، به هویت‌های خشن تبدیل می‌شود که معمولا هویت‌هایی تک‌پاره و یک‌بعدی است و در جامعه مخاطره ایجاد می‌کند و هر لحظه امکان انفجار در جامعه می‌رود».

شکل‌گیری و تقویت هویت فقط این نیست که شهرداری یا سازمان میراث فرهنگی کارهایی در این خصوص کند. لازم است برای این منظور میان شهروندان و مخاطبان نیز اتفاقاتی رخ دهد

با این حال خانیکی از نوع سومی از هویت نیز یاد می‌کند که انعطاف بیشتری دارد. او می‌گوید «البته هویت سوم هویت منعطف نام دارد که برنامه‌دار بوده و براساس پذیرش تفاوت‌ها و ایجاد ارتباط تعاملی بین آنا یجاد می‌شود».

خانیکی با اشاره به سیاستگذاری‌های فرهنگی کشور در برخورد و حفظ هویت‌ها بیان می‌کند «ما معمولا برای حفظ استمرار تاریخی و به منظور داشتن یک حافظه تاریخی در سیاست‌گذاری‌های فرهنگی از این مساله دور بوده‌ایم. حفظ این حافظه ایجاب می‌کند بدانیم مساله هویت برای هر جامعه‌ای چه اهمیتی دارد. در هر شکلی از توسعه، داشتن حافظه و تعلق خاطر اهمیت دارد».

یکی از سوالاتی که پاسخ به آن از نظر خانیکی دور نماند، این بود که آیا برجسته شدن هویت می‌تواند به ستیز و اختلاف منجر نشود؟

براساس دیدگاه خانیکی «هویت‌های باز، چندوجهی و متکثر که مبتنی بر گفت‌وگو است، می‌تواند باب تعلق خاطر به گذشته و ایجاد شرایطی برای زیستن در وضعیت موجود را باز کند. گفت‌وگو تفاوت را به جای تخاصم می‌نشاند و آن را به رسمیت می‌شناسد.

در حقیقت گفت‌وگو پذیرش دیگری متفاوت را فرصتی برای معنا کردن هویت خود می‌داند».

او ادامه می‌دهد «این مساله در کشور ما اهمیت دارد. در کشور ما نسل به جای طبقات نشسته و این نشان می‌دهد تحولات نسلی در ایران دارای اهمیت است و باید آن را به رسمیت شناخت.

البته باید توجه داشت خیلی از سخنان ما در مورد هویت از منظر علم اقتصاد بی‌اهمیت دانسته می‌شود. اینجاست که باید از منظر توسعه نیز به هویت نگاه کرد و روشن کرد مباحث هویتی چقدر می‌تواند برای حل مسائل اقتصادی مهم باشد».

خانیکی یکی از مشکلات پرداختن به هویت را نگاه نوستالژیک به آن می‌داند و تاکید می‌کند «ما باید از هویت چیزی بیرون آوریم که قابل دیالوگ باشد و گفت‌وگو بین ما و نسل بعدی صورت گیرد».

استاد علوم ارتباطات خاطرنشان می‌کند «شکل‌گیری و تقویت هویت فقط این نیست که شهرداری یا سازمان میراث فرهنگی کارهایی در این خصوص کند. لازم است برای این منظور میان شهروندان و مخاطبان نیز اتفاقاتی رخ دهد.

در واقع باید کاوش کرد که هر کدام از ۴ عنصر بناها، مفاخر، آیین‌ها و رویدادها چطور می‌تواند در مشهد جنبه هویتی پیدا کند تا به سرمایه نمادین تبدیل شود. نباید از یاد برد ما با جامعه‌ای روبه‌رو هستیم که با تغییرات پردامنه اجتماعی و فرهنگی روبه‌رو است».

خانیکی اضافه می‌کند «در حقیقت سیاستگذاری مساله نیست بلکه بخش مخاطبان نیز یک مساله است. باید دید چطور سودمندی جنبه‌های هویتی برای جامعه مشهدی و غیرمشهدی می‌تواند نمایان شود. در حال حاضر که فردگرایی و منفعت‌گرایی در جامعه ایران در مقایسه با گذشته بیشتر شده، چطور می‌توان هویت را طوری ترجمه کرد که با فردگرایی و منفعت‌گرایی در یک راستا قرار گیرد و از آن استقبال شود. همچنین لازم است برای تقویت هویت افراد فعال در حوزه‌های صنعت، اقتصاد، مدیریت و... نیز حضور داشته باشند و در مورد هویت مشهد سخن بگویند».

او هویت را مثابه یک مساله در دنیای امروز می‌داند و اعتقاد دارد گفت‌وگو به مثابه یک راه حل در برابر آن است.

خانیکی تاکید می‌کند «لازم است دال‌های هویتی مشهد را شناسایی کرد و دید چه میزان آن از سرشت قدسی و چقدر آن از سرشت ملی شهر مشهد قابل استخراج است. ناپیوستگی بین فرایندهای هویت‌ساز در دوره معاصر و ضعف سیاست‌های تقویت حافظه و نهادهایی که می‌توانند منتقل کننده هویت باشند، از مشکلات کنونی ماست».

این استاد برجسته علوم ارتباطات بیان می‌کند «ضرورت دارد پرونده سویه‌های هویتی در مشهد باز شود. پیشنهاد می‌کنم در این مسیر از بین پیشنهادات موجود عناوینی که باید به آن پرداخته شود، استخراج شده و براساس آن مسائل پیش رود و از جایی، به طور مشخص، کار را آغاز کنیم.

سوال اینجاست؛ چطور می‌شود با نمادین کردن ۴ مولفه هویت‌ساز برای نسل جدید و برای ساخت‌های غیرفرهنگی فعالیت مقوم هویت صورت داد؟ طرح این مسائل می‌تواند به صورت یکسری بحث‌ها و میزگردها مطرح شود که از دل آن برنامه‌هایی برای شهر مشهد برون آید».

لازم است دال‌های هویتی مشهد را شناسایی کرد و دید چه میزان آن از سرشت قدسی و چقدر آن از سرشت ملی شهر مشهد قابل استخراج است

بخش خصوصی و دولتی‌های خراسان رضوی، خواستار برقراری توازن بین درآمد و سهم مالیاتی شدند

در جستجوی عدالت

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- عدالت مالیاتی و کاهش سهم مالیاتی خراسان رضوی در کشور مهمترین مطالبه مسئولان وفعالان اقتصادی این استان در جلسه اخیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی بود؛ نشستی که با حضور امیدعلی پارسا، رئیس سازمان امور مالیاتی کشور به عنوان مهمان ویژه این جلسه در مشهد برگزار شد.

سال‌هاست که فعالان اقتصادی در محافل مختلف از بالا بودن سهم خراسان رضوی در مالیات کشور گلایه‌مندند و معتقدند فشار مالیاتی بر شرکت‌هایی که به طور شفاف کار می‌کنند، عرصه را برای آنها در مقابل غیرشفاف‌ها و به ویژه دلالان و واسطه گران تنگ کرده است. حدود پنج سال از زمان بروز مشکلات برای موسسات مالی و اعتباری میزان، ثامن‌الائمه، آرمان و... و نیز شرکت پدیده که سهم قابل توجهی در مالیات پرداختی خراسان رضوی داشتند، می‌گذرد اما با گذشت این سال‌ها و با وجود تعطیل شدن آن موسسات مالی و مختل شدن فعالیت پدیده، سهم مالیاتی این استان کاهش نیافته و همچنان به روال قبل است. رضا جمشیدی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی هم در شصت و هفتمین نشست شورای گفت‌وگو اعلام کرد که این استان ۶ درصد درآمد ناخالص کشور و ۴ درصد منابع بانکی را داراست و در زمینه تفاوت درآمد به هزینه خانوار رتبه ۲۸ را داریم اما باوجود اینکه طبق این آمار، استان توانمندی نیستیم، باید ۷/۳ درصد درآمدهای مالیاتی کشور را وصول کنیم.

علیرضا رزم حسینی استاندار خراسان رضوی هم در این خصوص گفت: هیچ کس مخالف پرداخت مالیات نیست اما آنچه مورد تاکید است، عدالت مالیاتی است. در واقع مالیات باید براساس عدالت باشد و هم بخش خصوصی و هم مسئولان استانی بر این موضوع اصرار و تاکید دارند.

غلامحسین شافعی، رئیس اتاق بازرگانی ایران نیز در این نشست از رئیس سازمان مالیاتی کشور خواست تا عدالت مالیاتی را بین استان‌ها برقرار کند و در تعیین سهم خراسان رضوی تجدیدنظر شود زیرا این نسبت بدون توجه به تغییر و تحولات مثبت یا منفی اقتصادی در هر خطه، همچنان ادامه یافته و حتی افزون شده است اما زمان آن رسیده که این نگرش تغییر پیدا کند. موضوعی که رئیس سازمان مالیاتی هم آن را قبول داشت و با تاکید بر این نکته که حمایت «محدود، مشروط، کاهنده و تضمین دار» از تولید کننده واقعی مدنظر ماست، تصریح کرد: هر کسی باید متناسب با ثروت و درآمدش مالیات بدهد و کسی که فرار می کند و هر کسی که به او کمک می کند، قابل توجیه نیستند. اصناف و استان ها باید در مقایسه با هم احساس عدالت مالیاتی کنند. فرایند دادرسی هم باید سریع تر صورت بگیرد. پارسا با اشاره به اینکه سال ۹۹ قرار است تحولی اساسی و بنیادین در نظام درآمد-هزینه استان‌ها صورت بگیرد، این نکته را خاطرنشان کرد که مسئول کاهش سهم مالیات استان‌ها سازمان برنامه و بودجه کشور است اما به عنوان کسی که قبلا در آن سازمان فعالیت داشته و طبق آنچه جایگاه فعلی اش حکم می کند، بیش از هر کسی به اصلاح نظام درآمد-هزینه‌ای استان‌ها کمک خواهد کرد. این یعنی می توان امیدوار بود که سال آینده و بعد از اصلاح نظام درآمد-هزینه استان‌ها، سهم خراسان رضوی از مالیات کشور هم معقولتر شود و فشاری که امروز بر گرده فعالان اقتصادی شفاف وجود دارد، کاهش یابد.

ادامه در صفحه ۳

خبر

رئیس کمیسیون سرمایه گذاری اتاق بازرگانی مشهد:

برندهای ایرانی را در زمان تحریم حفظ کنیم

دنیای اقتصاد- رئیس کمیسیون سرمایه گذاری و بازار پول اتاق بازرگانی مشهد گفت: تحریم‌ها در مباحث صادراتی و برون مرزی تاثیر زیادی داشت و امروز ضرورت دارد تا با حمایت‌های بخش دولتی و خصوصی این برندها را در بازارهای هدف حفظ کنیم.

محمدعلی چمنیان با طرح این پرسش که چرا باید در زمینه برندسازی سرمایه‌گذاری کنیم؟ گفت: بسیاری از شرکت‌ها برندسازی را تنها هزینه اضافی و جانبی برای تبلیغات می‌دانند، در صورتی که نام و نشان تجاری یا برندسازی یک تاکتیک و دستورالعمل است که مستقیم بر رفتار مصرف کننده تاثیر می‌گذارد.

وی ادامه داد: هر برند تجاری شامل چند بخش است که شخصیت آن و موقعیتش در بازار را تعریف می‌کند و صاحبان بنگاه‌های اقتصادی هیچ گاه نباید قدرت کیفی برند را نادیده بگیرند، در حقیقت هزینه‌ای که صرف برندسازی با ارتقای کیفیت محصولات، حفظ مشتریان و بازارهای هدف و همچنین تبلیغات می‌شود باعث افزایش قیمت محصولات شده و تاثیر مثبتی بر قیمت سهام آن بنگاه دارد به همین خاطر است که سرمایه‌گذاری در برندها ضرورت دارد.

● ضعف فرهنگ‌سازی عامل بی‌توجهی به برندینگ

چمنیان درباره میزان توجه شرکت‌های داخلی به موضوع برندسازی عنوان کرد: با وجود اینکه قوانین سخت‌گیرانه بسیاری در مقابل بنگاه‌های اقتصادی قرار دارد اما اقدامات درخور توجهی طی این سال‌ها در حوزه ثبت برندها با کمک و همیاری انجمن مدیران صنایع خراسان انجام شده است و می‌توان گفت اگر طی این سال‌ها توجه زیادی به موضوع برندینگ نشده بود، به دلیل ضعف فرهنگ‌سازی بوده است.

عضو هیات رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان، یکی از ضرورت‌های مهم برون رفت از مشکلات اقتصادی کشور را توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان عنوان و اظهار کرد: اگر محصولات ایرانی با نوآوری برندسازی کنند، کشش بیشتری برای کشورهای دیگر خواهند داشت و صادرات و فروش آنها نیز افزایش می‌یابد.

وی تصریح کرد: خوشبختانه شرکت‌های دانش‌بنیان موفقی از جمله در کسب و کارهای دیجیتالی در استان شکل گرفته که توانسته‌اند در حوزه صادراتی نیز خوش بدرخشند، البته نیاز به حمایت‌های بیشتری از قبیل مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و... دارند تا بتوانند توسعه صادرات محصولات خود را داشته باشند. چمنیان یکی از موانع اصلی پیش روی برندسازی را تحریم‌ها عنوان کرد و گفت: تحریم‌ها در مباحث صادراتی و برون مرزی تاثیر زیادی داشت به طوری که بسیاری از برندهای به نام ایرانی که در گذشته به بیش از ۴۰ کشور دنیا صادرات انجام می‌دادند اکنون صادرات آنها تنها در چند کشور همسایه محدود شده است و این موضوع در دراز مدت به برندها ضربه وارد می‌کند.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی خبر داد

صادرات ۳۸ میلیون دلاری برندهای استان

دنیای اقتصاد- مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی با اشاره به رشد برند سازی در استان به خصوص در حوزه صنعت غذا اظهار کرد: گواه این موضوع صادرات ۳۸ میلیون دلاری برندها و ورود شرکت‌های به‌نام خراسانی به بازار بورس است.

به گزارش دبیرخانه دائمی همایش برندینگ، مسعود مهدیزاده اظهار کرد: در بازار رقابتی سال‌های اخیر و با پیشرفت شبکه‌های مجازی و فعالیت‌های تبلیغاتی برندسازی در خراسان رضوی رشد چشمگیری در میان واحدهای صنعتی داشته و یکی از ارکان اصلی موفقیت کسب و کارهای خرد، کوچک و متوسط بوده است.

وی گفت: در سال‌های اخیر واحدهای صنعتی و تولیدی در زمینه برندسازی کار خود را شروع کردند و اکثر مدیران واحدهای صنعتی و تولیدی به اهمیت آن در بازارهای داخلی و خارجی پی برده‌اند و تلاش دارند تا فعالیت خود را گسترش دهند و سهم بازار خود را توسعه دهند زیرا یک برند با ثبات سبب سودآوری و توسعه کسب و کار می‌شود که این امر و آگاهی مدیران با کمک و اقدام ارزشمند انجمن مدیران صنایع خراسان صورت گرفته است.

وی یادآور شد: در حال حاضر بخش قابل توجهی از واحدهای صنعتی خراسان رضوی دارای برند هستند البته واحدهای صنعتی استان باید موفق تر در این زمینه عمل کنند زیرا این خطه ظرفیت‌های صادراتی فراوانی دارد، شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و تلاش برای شناساندن برند خود گواه این مساله است.

مهدیزاده با تاکید بر اینکه حمایت از برند حمایت از کالای ایرانی است، عنوان کرد: ایجاد بستر اطلاعاتی و اطلاع‌رسانی مناسب، کمک به کاهش هزینه‌های تولید و در نتیجه کاهش قیمت تمام شده، کمک به افزایش کیفیت محصولات و ایجاد برند مادر به نام برند ایرانی می‌تواند در حمایت از برندها بسیار موثر باشد.

وی خاطرنشان کرد: برند عامل اصلی شناخت محصول بوده که در درجه اول کیفیت محصول و سپس قیمت، آن را از دیگر برندها متمایز می‌کند، برندسازی بخش اصلی کسب و کار است و نمی‌توان آن را نادیده گرفت و هرچه در این راه با آگاهی قدم برداریم فرایند کسب و کار به بهترین شکل ممکن انجام می‌شود و به اهداف خود در بازارهای داخلی و خارجی به ویژه در بحث صادرات دست می‌یابیم.

شافعی: تولید در طول سال‌های گذشته بی‌پناه رها شد

روسا و اعضای اتاق‌های بازرگانی از شرایط دشوار اقتصادی می‌گویند:

آزمونی برای بخش خصوصی

دنیای اقتصاد،سعید کریم‌پور – این روزها شاید سخت‌ترین روزهای اقتصاد ایران باشد. روزهایی که با بازگشت تحریم‌ها و فشار بین‌المللی، دشمنان این کشور خواهان شکستن کمر اقتصاد آن هستند. با این حال ایران طی ۴۰ سال اخیر همیشه از تحریم رنج برده و تلاش کرده خود را با آن تطبیق دهد. یکی از تفاوت‌های تحریم‌های کنونی با دوره‌های پیشین، تمرکز بسیار زیاد امریکایی‌ها بر صادرات نفتی ماست؛ آن‌ها تلاش دارند صادرات نفت ایران را به کمترین حد خود برسانند. این در حالیست که در گذشته چنین تمرکزی بر صادرات نفت ایران نبود و باز هم می‌شد تحریم‌ها را دور زد که البته آن سیاست هم مضرات خود را داشت و ظهور پدیده‌هایی چون بابک زنجانی یادگار آن دوران بود. با این حال به نظر می‌رسد این دوره تلاش حاکمیت، ضمن فروش نفت، حرکت در مسیر خوداتکایی اقتصادی است. اینطور به نظر می‌رسد که قرار است نفت از اقتصاد کشور حذف شود. یکی از مسئولان گفته است بودجه با ۳۰۰ هزار بشکه نفت بسته شده‌است. در چنین شرایطی نقش بخش خصوصی بیش از پیش پررنگ می‌شود. نقشی که یک مرتبه برای همیشه می‌تواند راهی جدید را در اقتصاد کشور باز کند. به نظر می‌رسد که حکومت بالاجبار یا بالاختیار تصمیم گرفته دست بخش خصوصی را برای این نقش آفرینی باز بگذارد. رونق گرفتن شوراهای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی و پررنگ شدن حضور فعالان اقتصادی در تصمیم‌گیری‌های مسئولان حاکی از آن است که زمینه برای نقش آفرینی بخش خصوصی فراهم شده‌است. حال باید دید بخش خصوصی چه خواهد کرد؛ البته حضور در این میدان ساده نیست و موانعی دارد. موانعی که هنوز دست و پای این بخش را بسته‌است. هفته‌ای که گذشت، مشهد میزبان نخستین اجلاس هیات نمایندگان اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور در آغاز دور نهم فعالیت‌های پارلمان بخش خصوصی بود؛ اجلاسی برای برنامه‌ریزی و هدفگذاری فعالیت‌های اتاق در دور جدید کاری‌اش. روسای اتاق‌های بازرگانی استان‌ها و هیات رئیسه اتاق ایران در حاشیه این اجلاس از نقش این تشکل برای بهبود شرایط اقتصادی در دوران تحریم گفتند.

● نباید بخش خصوصی را معتاد حمایت‌های مالی کرد

غلامحسین شافعی رئیس اتاق بازرگانی ایران با تاکید بر اینکه رونق تولید و توانمندسازی بخش خصوصی اقتصاد تنها از مسیر حمایت‌های مالی محقق نمی‌شود، می‌گوید: این رویکرد الزاما نمی‌تواند اثری پایدار و بلندمدت بر اقتصاد گذارد. در مجموع نمی‌توان اعتیاد حمایت مالی برای اقتصاد و بخش تولید کشور ایجاد کرد؛ ضروری است رویکردها بر توانمندسازی متمرکز باشد. اقتصاد ما زمانی می‌تواند در مقابل واکنش‌های بیرونی تاب آورد که بخش تولید از قدرت کافی برخوردار باشد. تنها رونق و توسعه پایدار تولید می‌تواند اقتصاد را در برابر هر تکانه‌ای مقاوم و بیمه کند. بنابراین ما نیز با تکیه و تمرکز بر موضوع تولید به کار خود ادامه می‌دهیم. به نظر من، تولید در طول سال‌های گذشته بی‌پناه رها شد.

انصاری: تمایل دولت و بستر قانونی برای آنکه فضای کسب و کار بهبود یابد، وجود دارد اما آنچه که باید بهبود پیدا کند، این همکاری و هماهنگی دولت با مردم، بخش خصوصی و فعالان اقتصادی برای تصمیمگیری‌ها است

او ادامه می‌دهد: باید انگیزه‌های لازم از سوی فعالان اقتصادی و تصمیم‌گیران به سمت بخش تولید کشور سوق داده شود. قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار یکی از بهترین قوانینی است که مجلس تصویب و به دولت ابلاغ کرده است. آنچه که در این قانون پیش‌بینی شده، تحول‌آفرینی در اقتصاد کشور ایجاد خواهد کرد اما تحقق درصد اندکی از این قانون باعث شده تا توقعات ما از آن برآورده نشود.

شافعی با بیان اینکه ۵ سال از تصویب این قانون می‌گذرد اما تنها ۲۰ درصد آن اجرایی شده، تصریح می‌کند: بسیاری از مسائل و مشکلات کنونی و تصمیم‌سازی‌هایی که نتایج مطلوبی از آن حاصل نمی‌شود، از نتایج عدم اجرای قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار است. ما اخیرا و به صورت ویژه به دنبال اجرایی شدن مواد ۲، ۳ و ۲۴ این قانون هستیم. اگر این قانون اجرا شود، مهم‌ترین اثر را بر رونق تولید خواهد داشت. رونق تولید این نیست که صرفا منابع مالی را تزریق کنیم بلکه باید زمینه و بستر لازم را برای حرکت تولید آماده کنیم که اجرا کردن این قانون را می‌طلبد. رئیس اتاق ایران در خصوص نقش اتاق‌های بازرگانی در شرایط خاص اقتصادی فعلی می‌گوید: در شرایط غیرعادی اقتصادی، نمی‌توان با تصمیمات عادی، وضعیت موجود را مدیریت کرد. شرایط غیرعادی تصمیمات و مقررات خاص خود را می‌طلبد. مقررات در زمان عادی نمی‌تواند در شرایط غیرعادی اثرگذار باشد. بنابراین باید شرایط را درک و تصمیمات را بر این اساس اتخاذ کنیم. اتاق بازرگانی وظیفه دارد مشوقانه و صادقانه نظرات بخش خصوصی را به قوای سه‌گانه انتقال دهد. البته ما نیز در هر شرایطی این اقدام را انجام دادیم اما میزان توجه آقایان به خود آن‌ها بستگی دارد.

● تاکید قانون بر مشورت گرفتن از بخش خصوصی

حسین سلاح‌ورزی، نایب رئیس اول اتاق ایران می‌گوید: قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، حداقل مطالبات بخش خصوصی را مدنظر قرار می‌دهد و در واقع با پیش‌بینی پذیر کردن مقررات و سیاست‌های اقتصادی و تاکید بر ضرورت مشورت گرفتن از بخش خصوصی، نارضایتی‌ها و شکایات فعالان اقتصادی را نسبت به سیاست‌های دولت در بخش های مختلف کاهش می‌دهد.

سلاح ورزی: با مشورت گرفتن از بخش خصوصی، می‌توان نارضایتی و شکایات این بخش را نسبت به سیاست‌های اقتصادی دولت کاهش داد

وی ادامه می‌دهد: این قانون حداقل خواسته‌های بخش خصوصی را شامل می‌شود و به نظر می‌رسد که شاه بیت مفاد این قانون که مواد ۲، ۳ و ۲۴ آن است، می‌توانند کمک خوبی به پیش‌بینی پذیر کردن مقررات و سیاست‌های اقتصادی نمایند و با مشورت گرفتن از بخش خصوصی، می‌توان نارضایتی و شکایات بخش خصوصی را نسبت به سیاست‌های اقتصادی دولت کاهش داد.

● ایجاد فضای گفت‌وگو با فعالان اقتصادی، کلید موفقیت در بهبود فضای کسب و کار

محمدرضا انصاری عضو هیات رئیسه اتاق ایران نیز می‌گوید: شرط موفقیت دولت در بهبود فضای کسب و کار، ایجاد فضای یک گفت‌وگوی موثر با بخش خصوصی و در راس آن با مجموعه اتاق بازرگانی است. وی با تاکید بر اینکه دولت باید تمایل بیشتری به مشورت گرفتن از فعالان بخش خصوصی در راستای بهبود فضای و کسب و کار نشان دهد، عنوان کرد: خوشبختانه فعالان اقتصادی به صورت منفرد افرادی موفق در عرصه های اقتصادی داخلی و بین المللی هستند.

در نتیجه یک ظرفیت ارزشمند مردمی را در رابطه با رونق فضای کسب و کار در اختیار داریم. از طرف دیگر، تمایل دولت و بستر قانونی برای آنکه فضای کسب و کار بهبود یابد، وجود دارد اما آنچه که باید بهبود پیدا کند، این همکاری و هماهنگی دولت با مردم، بخش خصوصی و فعالان اقتصادی برای تصمیمگیری‌هااست.

● بوروکراسی اداری و دستورالعمل‌های ضد و نقیض

مسعود خوانساری رئیس اتاق تهران اما مشکل بزرگ دستگاه‌های اجرایی را بوروکراسی حاکم بر آن می‌داند و ادامه می‌دهد: بوروکراسی حاکم بر دستگاه‌های اجرایی و اداری باعث شده بخش خصوصی برای انجام کوچکترین کار خود، ناگزیر از صرف زمان بسیاری باشد و این به معنای هدررفت منابع است.

او عنوان می‌کند: اما بزرگترین مشکل بخش خصوصی در شرایط کنونی مشخص نبودن و یا غیرقابل پیش‌بینی بودن شاخص‌های مهم اقتصادی از قبیل تورم، رشد، قیمت ارز و... است. برای رفع این مسائل عمدتا راهبردهایی که به هدایت شاخص‌های کلان منجر می‌شود، در اختیار دولت است. نمونه آن نرخ ارز است که مدیریت آن بر عهده بانک مرکزی و وزارت اقتصاد گذاشته شده است. مساله دیگری که بخش خصوصی را آسیب‌پذیر کرده، دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌هایی است که به طور مداوم توسط دستگاه‌های دولتی ابلاغ می‌شود و عمدتا ضد و نقیض یکدیگر عمل می‌کند. چنین نقیصه‌ای از ضعف کارشناسی نشات می‌گیرد و بخش خصوصی را با مشکل مواجه می‌سازد.

● چالش فعلی بخش خصوصی و دولت، عدم دستیابی به ادبیات مشترک است

کیوان کاشفی عضو هیات رئیسه اتاق ایران یکی از چالش های فعلی بخش خصوصی و دولت را عدم دستیابی به ادبیات مشترک می‌داند و می‌گوید: امیدواریم با تفاهمی که دولت و بخش خصوصی با یکدیگر دارند، فضای اقتصادی مناسبی را در کشور شاهد باشیم چراکه عمده دغدغه ما اشتغال و بهبود فضای کسب و کار است. البته نباید توجه زیادی به مسائل سیاسی کرد زیرا این موضوعات طی ۳۰ ساله گذشته وجود داشته و دارد.

وی با تاکید بر اینکه دولت باید بیش از پیش پذیرای نظرات بخش خصوصی باشد، یادآور شد: به عنوان مثال، در مساله بازگشت ارز حاصل صادرات و مشکلات موجود در این حوزه تمام سعی خود را کردیم تا با دولت همکاری و همراهی لازم را داشته باشیم و از سویی دیگر فعالان اقتصادی را توجیه کردیم که این امر چه فوایدی برای اقتصاد کشور دارد. با تمامی این اقدامات حدود ۷۰ درصد ارز به چرخه اقتصاد بازگشته است که می‌توان برای واردات مواد اولیه مورد نیاز مورد استفاده قرار داد.

● دولت با مردم شفاف سخن بگوید

علا میرمحمدصادقی عضو هیات نمایندگان اتاق ایران نیز می‌گوید: دولت با مردم شفاف و دوستانه سخن بگوید؛ در این صورت است که مردم نیز کمک خواهند کرد و از این بحران به خوبی خارج خواهیم شد.

وی با تاکید بر اهمیت نقش اتاق‌های بازرگانی در راستای حل مشکلات کنونی اقتصاد کشور، عنوان می‌کند: صاحب نظرانی در اتاق بازرگانی فعالیت دارند که بحران‌های اقتصادی را در گذشته دیدند؛ در زمان دکتر مصدق که تحریم شدیم نیز حضور داشتند و با دولت همکاری کردند، تا حدودی نیز مشکلات را مرتفع ساختند. امروز هم دولت باید از اتاق بازرگانی و پیشکسوتانی که هستند، بهره ببرد و همچنین اتاق بازرگانی کمک کردن به دولت را وظیفه خود بداند و آن را یاری کند. در حال حاضر وظیفه ماست که به دولت کمک کنیم تا هماهنگی لازم ایجاد شود و از این مشکلات به خوبی عبور کنیم.

● اتاق بازرگانی یعنی کمک به رونق تولید

علی کبیر، دبیر اتاق مشهد نیز اظهار می‌کند: یکی از اهداف و رسالت‌های اتاق‌های بازرگانی، تلاش و مطالبه‌گری در جهت بهبود مستمر محیط کسب و کار است. از طرف دیگر، اتاق همواره سعی کرده تا در حوزه سرمایه‌گذاری انگیزه لازم را ایجاد کند و مشوق سرمایه‌گذاران باشد. ماحصل تمام این اقدامات پارلمان بخش خصوصی، کمک به رونق تولید خواهد بود. وی اضافه می‌کند: تمام این مشاوره‌ها در راستای بهبود محیط کسب و کار صورت می‌گیرد زیرا باید زمینه مناسبی برای فعالیت‌های اقتصادی ایجاد شود تا سرمایه‌گذاران برای ورود به این عرصه ترغیب شده و توامان عرصه تولید نیز رونق بگیرد. در همین راستا یکی از اقدامات اتاق، رصد مستمر فضای کسب و کار است تا از این منظر موانع را شناسایی، ضعف‌های قانونی را احصا و نهایتا مشارکت ارکان مختلف را برای گره‌گشایی از چالش‌ها جلب کند.

● قوای سه‌گانه فقط شنوا نباشند

سیده فاطمه مقیمی عضو هیات رئیسه اتاق تهران تقویت زیرساخت‌ها و بنیان‌های کارآفرینی در کشور را تنها راهکار توسعه محیط کسب‌وکار می‌داند و می‌گوید: اگر دولت در پی ارتقای اشتغال است، باید نهادهای توسعه کارآفرینی را تقویت کرده و مورد حمایت قرار دهد. اگر دولت در هر کدام از این برهه‌های حساس صدای بخش خصوصی را می‌شنید و به آن توجه می‌کرد، وضعیت امروز کشور به مراتب بهتر بود. در قانون این ظرفیت دیده شده که اتاق به عنوان مشاور برای قوای سه‌گانه، نظرات خود را اعلام کند اما از شنیدن تا عمل کردن به این پیشنهادات، تفاوت زیادی وجود دارد.

او خاطرنشان می‌کند: ای کاش فضایی برای جمع‌آوری و لحاظ کردن تمام تجربیات بخش خصوصی وجود داشت و اثرگذاری آن مورد سنجش قرار می‌گرفت. اگر مصرف کالاهای داخلی به یک عادت برای ایرانیان تبدیل شود، چرخ اقتصاد خواهد چرخید و اشتغال نیز بهبود خواهد یافت. البته که تحقق چنین مهمی منوط به آن است که اهتمام لازم برای فرهنگ‌سازی و ترویج‌گری و حتی حمایت لازم از سوی قانونگذار و مجری دولت شکل بگیرد.

● اتاق‌های بازرگانی در تعیین‌کننده‌ترین شرایط خود قرار دارند

مسعود گل‌شیرازی رئیس اتاق بازرگانی اصفهان با اشاره به شرایط بحرانی اقتصادی کشور، نقش اتاق‌های بازرگانی را تعیین‌کننده می‌داند و تاکید می‌کند: اثرگذاری اتاق مشروط بر این است که پارلمان بخش خصوصی از ساختارهای سنتی خود فاصله گرفته و به سمت ایجاد سازوکاری مبتنی بر نیاز حاضر اقتصاد گسیل و گذر کند.

او ادامه می‌دهد: از دیگر سو گام نخست دولت برای اصلاح امور باید تحقق قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار باشد؛ قانونی که رئیس‌جمهور وعده اجرایی شدن آن را داده بود. دوم اینکه در تیم اجرایی خود از نیروهای چابک، جوان و عالم بهره بگیرد. در سومین قدم باید برای تدوین قوانین و دستورالعمل‌ها از مشورت بخش خصوصی و اتاق بهره گرفته شود تا دچار تعدد بخشنامه‌و آیین‌نامه نشویم. اقدام مهم دیگر باید حاکمیت شفافیت در اقتصاد کشور باشد.

● تحریم‌های خارجی قبول؛ با تحریم داخلی چه کنیم؟

محسن احتشام رئیس اتاق بیرجند هم از کسانی است که تاکید می‌کند: در حال حاضر یک استراتژی توسعه صنعتی که بخش‌های مختلف اقتصادی را شامل شود و به معنای واقعی از تولیدکننده حمایت کند، وجود ندارد و بیشتر حمایت‌ها در حد یک شعار است. اگر به فضای عملیاتی و اجرایی بازگردیم و به معنای واقعی تولید را بشناسیم و از آن حمایت کنیم، بر بسیاری از مشکلات پیش روی تولید فائق خواهیم آمد. او تاکید دارد: اتاق بازرگانی به درستی ایفای نقش می‌کند اما دولت بر روی یک پا ایستاده و می‌خواهد حرف خود را به کرسی بنشاند. مشکلات تولیدکنندگان بخش خصوصی در دو بخش داخلی و بین‌المللی است. ما گله‌ای از محدودیت‌های بین‌المللی نداریم اما از تحریم‌های داخلی ناراضی هستیم. در داخل به جای رفع مشکلات موجود، هر روز با بخشنامه‌های خلق‌الساعه مشکلات صنعت‌گر و تولیدکننده بیشتر و بیشتر می‌شود.

● بهبود فضای کسب و کار نیازمند ساده‌سازی قوانین است

محسن مهرعلیزاده عضو هیات نمایندگان اتاق تهران نیز مشکل قوانین را یکی از مصائب این روزهای اقتصاد کشور می‌داند و می‌گوید: فضای کسب و کار متاثر از قوانین موجود کشور است؛ شاید یک قانون ویژه بهبود مستمر فضای کسب و کار داشته باشیم اما وقتی روح حاکم بر قوانین موجود، ایجاد مانع برای فعالیت است، قوانین جدید نیز برخلاف فلسفه تصویب، دست و پای فضای کسب و کار را خواهد بست.

خوانساری: بزرگترین مشکل بخش خصوصی در شرایط کنونی مشخص نبودن و یا غیرقابل پیش‌بینی بودن شاخص‌های مهم اقتصادی از قبیل تورم، رشد، قیمت ارز و... است

وی ادامه می‌دهد: توسعه کسب و کار احتیاجی به قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار نداشت؛ البته این سخن به معنای این نیست که ما نیازی به این فضا نداشتیم اما بایستی در ساده‌سازی و سبک‌سازی قوانین در کشور کار کنیم. حدود ۱۱ هزار قانون از پیش از انقلاب تاکنون باقی مانده که اگر کسی بخواهد با هر انگیزه‌ای چوب لای چرخ فعالیت اقتصادی گذارد، می‌تواند از این قوانین استفاده کند.

● بخشنامه‌های خلق‌الساعه دولت، مانع بزرگی در مسیر رونق صادرات است

شهلا عموری رئیس اتاق اهواز نیز می‌گوید: بخشنامه های خلق الساعه دولت، یک مانع بزرگ در مسیر رونق صادرات و توسعه بازار جهانی تولیدات ایرانی است.

وی صادرات را بسترساز معرفی کالای ایرانی به بازارهای جهانی و در پی آن رونق اقتصادی دانست و اظهار کرد: امروز تلاش تولیدکنندگان وصادرکنندگان، توسعه بازارهای هدف است. طبیعتا سیاست های دولت باید در این رابطه مشوقانه باشد و خود مانعی بر سر این اقدام مثبت ایجاد نکند، در غیر این صورت فرصت های ما از دست خواهند رفت.

مقیمی: ای کاش فضایی برای جمع آوری و لحاظ کردن تمام تجربیات بخش خصوصی وجود داشت و اثرگذاری آن مورد سنجش قرار می‌گرفت

بخش خصوصی و دولتی‌های خراسان رضوی، خواستار برقراری توازن بین درآمد و سهم مالیاتی شدند

در جستجوی عدالت

ادامه از صفحه ۲

● پرداخت مالیات شرکت‌های بزرگ خراسانی در پایتخت و دردسر آنها برای استان

«شماری از معدود واحدهای بزرگ صنعتی فعال در خراسان مالیاتشان را در پایتخت پرداخت می‌کنند. در واقع دردسرهای آن ها برای این استان است و درآمدشان سهم تهران می‌شود.» اینها نکات دیگری بود که توسط شافعی مطرح شد. او ادامه داد: اگر بازنگری در رویه موجود اتخاذ نشود، این واحدهای تولیدی موجود در استان هستند که باید بار مالیات تعیین شده را تحمل کرده و چنین رویکردی از منظر عدالت مورد سوال است. این موضوع از سوی محمدحسین روشنک، عضو هیات نمایندگان اتاق مشهد هم به گونه‌ای دیگر مطرح شد؛ او خطاب به رئیس سازمان امور مالیاتی کشور، با طرح این سوال که «چرا نمی شود از انتقال کارت‌های بازرگانی به تهران جلوگیری کرد»، افزود: چه انگیزه‌ای آنجا وجود دارد که بنگاه‌ها ترجیح می‌دهند، دفاترشان را به تهران منتقل کنند؟ چرا وقتی تهران ۱۱ میلیون جمعیت دارد، باید بالای ۶۰ درصد اقتصاد کشور را در دست داشته باشد؟ ما در خراسان رضوی نسبت به مجموع کشور فقیر مانده‌ایم؛ مالیات مضاعفی از ما گرفته می شود و این در حالی است که در این استان بنگاه دولتی نداریم و همه مالیات باید توسط بخش خصوصی پرداخت شود. چرا در تهران موضوعات ساده گرفته می‌شود و مالیات کمتری اخذ می‌شود؟

جمشیدی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی هم در این باره اعلام کرد: طی سال های ۹۷ و ۹۸، دولت را مکلف کردیم مالیات شرکت‌های مستقر در استان را به این خطه منتقل کند؛ ۳۷ شرکت در خارج از استان مالیات می دهند و در این باب، دو مرحله با وزیر اقتصاد و همچنین سازمان امور مالیاتی کشور مکاتبه شده است اما در این مدت تنها ۴ شرکت به استان منتقل شده اند. امیدعلی پارسا، رئیس سازمان مالیاتی کشور در سخنانش در نشست شورای گفت‌وگو پاسخی به این نکات نداد و خبرنگاران در پایان جلسه بار دیگر این سوال را مطرح کردند که چه زمانی قرار است همه ۳۷ شرکت خراسانی که مالیاتشان را در تهران می‌پردازند، به این استان بازگردند؟ پارسا در پاسخ به این اشاره کرد که یک ماه است مسئولیت سازمان مالیاتی کشور را بر عهده گرفته و هنوز اطلاع زیادی از این موضوع ندارد! البته به این نکته هم تاکید کرد که «اجرای قانون وظیفه ماست؛ اداره کشور باید به گونه‌ای باشد که حداکثر ظرفیتهای درآمدی کشور به فعلیت برسد وحتی اگر همه مالیاتها در تهران وصول شود، مدیریت منابع باید به گونه‌ای باشد که منافع آن به استانی که شرکت در آن مستقر است، برسد. در عین حال باید به این نکته توجه کرد که اگر مالیات شرکت‌ها به استان برگردد، تکالیف استان هم افزایش می یابد و قانون باید اجرا شود.»

● اخذ مالیات از دلالان

«پیگیری مجدانه برای اخذ مالیات عایدی بر سرمایه و مالیات ناشی از فعالیت دلالی و واسطه گری» درخواست دیگری بود که از سوی شافعی در این نشست مطرح شد؛ او گفت: بخش دلالی و واسطه گری، تولید را به زیر کشیده و سیستم های انگیزشی برای کار اقتصادی در حال حاضر به گونه‌ای است که برخی ترجیح می دهند تا کار دلالی انجام دهند و سودآوری بالا داشته باشند و به سمت تولید حرکت نکنند اما اگر بحث اخذ مالیات از واسطه گران مورد توجه قرار گیرد، انگیزه به سمت کارهای مولد افزایش می یابد.

پارسا هم در پاسخ به این درخواست گفت: اخذ مالیات بیشتر از فعالیت های واسطه گری خواسته‌ای معقول است و آن را دنبال خواهیم کرد؛ پیش نویس لایحه مالیات عایدی بر سرمایه ابتدا باید در سازمان امور مالیاتی تهیه شود و سپس در وزارت امور اقتصادی و دارایی نهایی و سپس به دولت ارسال شود؛ ما در سازمان مالیاتی پیش نویس اولیه را به وزارتخانه دادیم اما برگشت خورد و در حال اصلاح آن هستیم و باید حداکثر تا پایان مرداد ماه نسخه اصلاح شده را به وزارت دارایی برسانیم.

● از انگیزه های فرار مالیاتی تا راه های جلوگیری از آن

اما بخش دیگری از این نشست به طرح مسائل مالیاتی بررسی شده توسط دبیرخانه شورای گفت‌وگو گذشت؛ علی اکبر لبافی رئیس این دبیرخانه اظهار کرد: در راستای حل مسائل مالیاتی، توافقاتی بین بخش خصوصی و دولتی استان حاصل شده است که در صورت موافقت اعضا، ماحصل مباحث مذکور، در قالب مصوبات شورای گفت‌وگو اعلام خواهد شد.

او توضیحات کارشناسی را به مهران مرشد مشاور مالیاتی اتاق مشهد واگذار کرد؛ مرشد در ابتدای صحبت خود گریزی به دلایل فرار مالیاتی در کشور و خراسان رضوی زد و گفت: فرهنگ عدم پرداخت مالیات قبل از انقلاب، عدم مدیریت صحیح دولت در خصوص ایجاد رفاه اجتماعی، عدم اطمینان مردم به مدیریت کشور و احساس هرز رفتن مالیات دریافتی و عدم شفافیت در خصوص روند مصرف مالیات، ضعف سواد اقتصادی و مالیاتی کارگزاران این حوزه و عدم سلامت سیستم مالیاتی که موجب فقدان عدالت مالیاتی شده، از جمله این دلایل است.

وی در توضیح راه های جلوگیری از فرار مالیاتی عنوان کرد: ایجاد تنوع پایه های مالیاتی و ترکیب مناسب آن، جلوگیری از دریافت مالیات تورمی (ساختار اقتصاد)، اصلاح ساختار معافیت های متنوع و وسیع مالیاتی، تعدد قوانین و ابهامات و پیچیدگی قانون، دستورالعمل ها، بازدارندگی افزایش فساد اقتصادی و ایجاد ناامنی در این حوزه، ایجاد اعتماد مردم به کارایی و اثربخشی مالیات پرداختی، تغییر فرهنگ عدم پرداخت مالیات، تسریع در راه اندازی طرح نظام جامع اطلاعات مالیاتی به طور کامل و نه گزینشی، توجه سازمان امور مالیاتی به وظایف ذاتی خود و... از جمله این راه حل هاست.

رضا جمشیدی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی نیز توضیحاتی درباره میزان تحقق درآمدهای این استان در چند سال اخیر ارائه کرد و گفت: به طور میانگین در ۷ سال اخیر ۸۵ درصد درآمد مالیاتی در استان وصول شده و این نشان می دهد پیش بینی ها درباره درآمد مالیاتی خراسان رضوی اشتباه است. وی خاطرنشان کرد: درآمدهای سال ۹۸ خراسان نسبت به عملکرد ۹۷، در قانون بودجه ۵۰ درصد افزایش یافته؛ این در حالی است که هیچ نظر کارشناسی این را تایید نمی کند که ما این افزایش را داشته باشیم. تقاضای ما این است که در بحث برآوردهای مالیاتی و درآمدی توازن بین استان‌ها شکل بگیرد.

در ادامه این نشست تریبون در اختیار هادی خانی، مدیر کل دفتر بازرسی ویژه، مبارزه با پولشویی و فرار مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور قرار گرفت و او گفت: برقراری عدالت مالیاتی در وهله اول نیازمند شفافیت و سپس همگرایی همه ارکان مرتبط با این حوزه است. وی تاکید کرد: ریشه بسیاری از مشکلات مالیاتی امروز در کشور، سازمان امور مالیاتی نیست و باید این را بپذیریم که اگر بحث فرار مالیاتی، ملی است؛ مبارزه با فرار مالیاتی نیز باید به طور ملی پیگیری شود. خانی افزود: تمرکز ما امروز بر دلالی‌هاست و اینکه فقط از فعالان اقتصادی شفاف مالیات بگیریم، صحیح نیست. شاید در ظاهر وظیفه ما درآمد گرفتن برای دولت باشد اما روح ماموریت سازمان التزام بخشی به اقتصاد کشور است؛ ما مالیات می گیریم که نظم، سلامت و شفافیت اقتصادی ایجاد کنیم. در پایان این نشست توافق‌های انجام شده در دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان به عنوان مصوبات شورا اعلام شد. همچنین تفاهم‌نامه‌ای بین رئیس اتاق مشهد و استاندار خراسان رضوی با محوریت فعالیت نهاد مردمی ستاد اقتصاد مقاومتی به امضا رسید.

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM • info@ donya-e-eqtesad.com

ضمیمه استان های خراسان

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران
■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان ■ مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
■ نشانی: خیابان شهید مطهری- حدفاصل سنایی و میرزای شیرازی - پلاک ۳۷۰
■ مدیر هنری: محمد عسگری ■ تلفن: ۸۷۷۶۲۲۰۷-۰۲۱
■ لیتوگرافی و چاپ: امید نشر و چاپ ایرانیان

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم- دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱ آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
خراسان جنوبی، محمد قربانی: ۳۲۲۳۵۴۵۴-۰۵۶
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر مشهد به سوال هایی درباره شفافیت، تراکم فروشی، عدم انتصاب زنان و درآمدزایی شهر پاسخ داد

تیغ دودم شفافیت

دنیای اقتصاد- بتول گندمی تنها عضو شـــورای شهر مشهد است که پیشتر و در دوره اول تشکیل این نهاد سابقه عضویت داشته است. از خانواده‌ای نسبتا سیاسی می آید و البته حالا از دیگر برادرانش مشهور تر است. همزمان با ریاست کمیسیون برنامه و بودجه شورا دبیر کلی حزبی استانی را هم بر عهده دارد و آنجا را به پایگاهی برای همفکرانش تبدیل کرده است. هم مورد تحسین است که قاطعانه و بی رودربایسی عمل می کند و هم مورد انتقاد که در تزریق نیرو به مجموعه اشباع شهرداری بی محابا عمل کرده است. طرفداران او اما عملکردش را ستایش می کنند و مخالفانش پیکان انتقادات را به سمت آنچه آنها انتصابات حزبی و فامیلی می نامند، نشانه می روند. خود او البته بخشی از این انتقادها را قبول دارد و در پاسخ به سوال ما می گوید: «نمی گوییم نیرو اضافه نشده است» اما معتقد است شهرداری هنوز هم از کمبود نیروی متخصص رنج می برد. سامانه «فاش» که قرار است اطلاعات شهرداری به ویژه در حوزه شفافیت مالی را به اطلاع عموم برساند، موفق ارزیابی می کند اما اذعان دارد که مقاومت زیادی در مواجهه با این سامانه وجود داشته است و دارد و «بخش عمده‌ای از سازمان ها و شرکت ها اطلاعات خود را ثبت نکرده اند.» و گزارش های شهرداری نشان داده که بخش زیادی از قراردادها ثبت نشده است. منکر درآمدزایی برای شهر از طریق تراکم فروشی نیست اما می گوید «اینطور نبوده که ۲۰ طبقه برج فروخته باشیم» و در تلاش برای ایجاد درآمدهای پایدار برای شهر بر وضع عوارض به ویژه در مبادی ورودی مثل فرودگاه شهر تمرکز کرده است و می گوید اگر به قانون عمل شود سالی ۱۰۰ میلیارد تومان از راه گرفتن عوارض از مسافران عاید شهرداری می شود. در طول گفت‌وگو چند بار از اینکه صدای او و همراهانش برای بیان اقدامات ضعیف است گلایه می کند و در حالیکه بنابر اعلام قبلی خانم گندمی در اسفندماه ۹۷ بودجه‌ای نزدیک به ۳۳ میلیارد تومان برای بزرگترین بنگاه رسانه‌ای شهرداری یعنی موسسه شهر آرا در نظر گرفته شده است و سال قبلش هم نزدیک به ۲۹ میلیارد تومان خرج تربیون رسمی مدیریت شهری مشهد شده است، می گوید: «صدای ما بسیار ضعیف است و عده‌ای تلاش می کنند با برخی حاشیه‌ها نگذارند همین صدای ضعیف هم شنیده شود.» از اینکه با وجود شعارها تاکنون شهردار زنی برای اداره هیچ یک از مناطق مشهد در دوره پنجم انتخاب نشده است ناراحت است و می گوید در این باره هم با شهردار قبلی و هم شهردار فعلی اختلاف نظر دارد اما قبول ندارد که چون تا حالا شهردار یا معاون زن انتصاب نشده است، در این حوزه تعلل شده باشد. درباره پیشنهاد تشکیل کمیته ناظر بر فعالیت شورای شهر مشهد از سوی اصلاح طلبان هم می گوید که او موافق است اما تشکیل آن را وظیفه شورای هماهنگی اصلاح طلبان می داند نه شورای شهر و معتقد است بررسی عملکرد شورا باید بر اساس شرح وظایف آنها باشد و او آمادگی دارد هر اطلاعات و داده‌ای را به این کمیته ارائه دهد و می گوید ما برای تشکیل این کمیته مشتاق تر از پیشنهاددهندگان هستیم. تلاش می کند تا چهره‌ای منتقد باشد ولی از دادن اطلاعاتی به افکار عمومی در راستای اقناع آنی آنها انتقاد می کند و معتقد است: «در حوزه شفافیت نباید به دنبال عوام فریبی باشیم». مشروح گفت‌وگوی ما رئیس کمیسیون برنامه، بودجه، فناوری اطلاعات و منابع انسانی شورای شهر مشهد در ادامه از نظرتان می گذرد.

گندمی: از اجرای امور هیچ استفاده ابزاری نکرده‌ایم اما صدای ما در بیان اقدامات بسیار ضعیف است

● باتوجه به وضعیت اقتصادی کشور، طرح‌های مربوط به انتشار اوراق مشارکت تا چه حد در شهرداری مشهد دنبال شده هاست؟ آیا این تنها راه پیش‌بینی شده برای پیشبرد طرح‌های شهرداری اتکا به اوراق مشارکت است؟

اینکه یکی از راه‌های تامین منابع درآمدی شهرداری به اوراق مشارکت باشد و شهرداری به آن متکی باشد، جزو سیاست‌های شـــورای پنجم نبوده اما به عنوان یکی از سیاســـت‌هایی که در گذشته وجود داشته، ما پذیرفته‌ایم که در بخش‌هایی ایـــن رویه ادامه یابد. به عنوان نمونه همچنان در بخش توسعه خطوط مترو، ظرفیتی که دولت برای استفاده از اوراق مشارکت ایجاد کرده، برای شهر مقرون به صرفه است و این مساله به تســـریع عملیات آن کمک می کند. دولت برای این منظور ۵۰ درصد از ســـهم خود را در قالب اصل و سود اوراق پرداخت می کند. در سنوات اخیر رشد هزینه‌های جاری شهرداری بسیار زیاد بوده و با این وضعیت، باید همه درآمدها صرف امور جاری و نگه‌داشت شهر شود. به همین جهت یک نگاه انقباضی در برخی بخش‌ها را دنبال کرده و در جهت اصلاح رویه‌ها حرکت شد.

با وجود افزایش هزینه های جاری و سختی تامین منابع درآمد شـــهرداری و البته وجود نیروهای بسیار مازد، اما درباره تزریق نیرو در ۲ سال اخیر انتقادهایی مطرح شده است. مدیریت شهری تعدیل نیرو نخواهد داشت اما به سمت کاهش تورم نیروی انسانی حرکت خواهد کرد. اگر هم در جایی سیاست ما به جابه‌جایی نیرو باشد، این را به بخش‌های در حال توسعه منتقل خواهیم کرد تا نیروی جدید نگیریم.

در این شرایط اقتصادی نگاه شورای پنجم بیکاری نبوده است. سیاســـت ما این است که اگر کار جدیدی برای شـــهر صورت می گیرد، از همین ظرفیت نیروی انسانی موجود استفاده شـــود. البته این را نمی گوییم که نیرو نباید به شـــهرداری اضافه شود یا نشده است. شـــهرداری بنا به تخصص‌هایی که با آن سروکار دارد، به ظرفیت‌هایی برای جذب نیرو احتیاج خواهد داشت. به عنوان نمونه هم‌اکنون شهرداری در حوزه مدیریت مالی و حقوقی از کمبود نیروی متخصص رنج می برد.

● یکی از گلایه‌های مربوط به درآمدهای شهرداری مساله تراکم فروشی هاست؛ شورای شهر برای مدیریت این ماجرا چه می کند؟

هم‌اکنون عمده کدهـــای درآمدی در حوزه صنعت ساختمان فعال است. سیاســـت ما این است که سهم کدهای درآمدی پایـــدار را افزایش دهیم. همچنین جریان کســـب درآمـــد از محل فـــروش پارکینگ مسال‌های بود که باید سیر نزولی خود را طی می کرد. به اعتقاد ما کمیسیون ماده ۱۰۰ باید به گونه‌ای عمل کند که جریمه ناشی از حذف پارکینگ نداشته باشیم. شهروند اگر ساخت‌وسازی دارد، باید پارکینگ خود را تامین کند. البته هنوز در برخی حوزه‌ها برای کســـب درآمد پایدار مشـــکلاتی وجـــود دارد. به عنوان نمونه عوارضی که از مسافران در آژانس‌های هواپیمایی اخذ می‌شود مسال‌های اســـت که پیش‌بینی می‌شود، در صورت اجرای درست آن، بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان درآمد برای شـــهر به وجود خواهـــد آمد اما هم‌اکنون میزان وصول این عـــوارض کمتر از ۱۰ میلیارد تومان است.

منکر تراکم فروشی نیستم. البته این به معنای این نیست که ۲۰ طبقه برج فروخته باشیم. اگر در گذشته مجوزی صادر شده یا شهروندی در یک منطقه و معبر مجوزی دریافت کرده و ایجاد حق برای سایر ساکنین شده، ما در شورا با این موضوع مخالفتی نداشته‌ایم. البته شهرداری باید اجرای طرح‌های تفصیلی را به درستی رعایت کند. این اختیار به مناطق و معاونت شهرسازی و مالی شهرداری داده شده و اینگونه نیست که تنها نظر شخصی شهردار منطقه لحاظ شود.

● تاکنون چه اقداماتی برای تامین منابع درآمدی انجام داده اید تا از سهم تراکم فروشی در اداره شهر بکاهید؟

شهرداری از بسیاری از دستگاه‌ها و نهادها در سطح شهر طلب دارد. دســـتگاه‌هایی که ساخت‌وسازهایی انجام داده‌اند و این شـــاملاکثر دســـتگاه‌های دولتی، نظامی، قضایی، دانشگاهی و... می‌شود. مدیریت شهری در دوره مدیریت مالی و پشـــتیبانی آقای کلایی وارد این موضوع شد تا ابتدا مشخص شود که شهرداری از چه دستگاه‌هایی و چقدر طلبکار است. بخشی از این طلب‌ها با بدهی ما به بانک‌ها با استناد به بند «و» تبصره ۵ قانون بودجه ســـال ۹۷ که در قانون امسال نیز تکرار شده، تهاتر شد.

کف بدهی شـــهرداری به سیستم بانکی بابت اوراق ۷۰۰۰ میلیارد تومان بود. یـــک راهکار برای پرداخت این بدهی تقســـیط آن بود که بر این اساس باید ماهی ۲۰۰ میلیارد تومان قسط می پرداختیم اما راه مدیریت شهری راه دوم را انتخاب کرد. با استناد به قانون بیش از ۴۴۰۰ میلیارد تومان از طلب‌های ما با بدهی به بانک‌ها تهاتر شد. مدیریت شـــهری آن بحران عمده‌ای که با پیمانکاران در حوزه خدمات شهری، عمرانی، حمل و نقل و... داشت، نیز پشت سر گذاشت. میزان بدهی ما به پیمانکاران تا پایان سال ۹۶ به میزان ۵۰۰ میلیارد تومان پرداخت شد. البته پیش‌بینی ما این است کهبیش از ۷۰۰۰ میلیارد تومان از دستگاه‌ها طلب داریم که اگر همراهی مدیران دولتی باشد، می‌توان این موارد را نیز به درآمدهای شهری افزود.

● با اینکه مانور زیادی روی شفافیت شده است اما انتقاداتی درباره نقص عملکرد سامانه فاش وجود دارد. چرا برخی مجموعه‌ها یشهردای اطلاعات قراردادهای خود را در سامانه فاش بارگذاری نمی کنند؟

سامانه فاش برای این مطرح شد که کلیه قراردادهای بالای ۲۵۰ میلیون تومان و حتی فرایندهای مربوط به آن بارگذاری شـــود. مقاومت زیادی در مواجهه با این سامانه وجود داشت و بخش‌های مختلف شهرداری، بخش خصوصی و... نگرانی‌هایی از این بابت داشتند. هنوز بخش‌هایی از داده‌های مدنظر در مصوبات شورا بارگذاری نشـــده و باقی مانده است. به عنوان نمونه در بخش صلاحیت‌سنجی، آن بخش از داده‌هایی که ما خواهان آن بودیم، هنوز بارگذاری نشده است.

در ســـتاد و مناطـــق شـــهرداری مشـــکل زیادی نداشتیم. بخش عمده‌ای از سازمان‌ها و شرکت‌ها تمام قراردادهای خود را ثبت را نکرده‌اند. در اصلاح بودجه ســـال ۹۷ در قالب یک تبصره به همه این سازمان‌ها و شرکت‌ها تکلیف شد که تا پایان سال این کار را انجام دهند. متاســـفانه گزارش های شـــهرداری نشان داد بخش زیادی از قراردادها ثبت نشـــده و مشخص شد بخش عمده‌ای از سازمان‌ها و شرکت‌ها اطلاعات خود را ثبت نکرده‌اند. همزمان ابلاغ شـــد همه قراردادها به محض نهایی شـــدن تا پایان تیر ماه امسال بارگذاری شود؛ پرداخت حقوق تیر ماه این مجموعه‌ها منوط به بارگذاری ثبت قراردادها در سامانه بود. قطعا شهردار می‌تواند در صورت عدم تمکین به این دستورالعمل، مدیران خاطی را به تخلفات اداری معرفی کند.

> **به دنبال اینکه به افکار عمومی داده‌ای بدهیم که در حال قانع شود و زمینه بررسی نداشته باشد، نبوده‌ایم. در حوزه شفافیت نباید به دنبال عوام‌فریبی باشیم. مساله شفافیت اگر مسیر درستی نداشته باشد، می‌تواند به پوپولیسم تنه بزند که خطرناک است و فسادستیز بودن آن را به حاشیه براند. اگر ما داده‌های حریم شخصی را منتشر کنیم، کاری اشتباه است**

اما افکار عمومی درباره شفافیت به ویژه در حوزه مالی خیلی دغدغه دارند و شـــعار اصلاح طلبان هم شفاف کردن امور بوده است.

در ســـال ۹۷ شـــهرداری مشـــهد تندیس طلایی عملکرد در حوزه بودجه‌ریـــزی عملکردی را دریافت کرد و براســـاس رتبه‌بندی دستگاه شفاف، شهرداری مشهد رتبه ســـوم همه دستگاه‌ها و رتبه نخست همه شهرداری‌ها را به دســـت آورد. به دنبال اینکه به افکار عمومی داده‌ای بدهیم که در حال قانع شـــود و زمینه بررسی نداشته باشد، نبوده‌ایم. در حوزه شفافیت نباید به دنبال عوام‌فریبی باشیم. مساله شفافیت اگر مسیر درستی نداشته باشد، می‌تواند به پوپولیسم تنه بزند که خطرناک است و فسادستیز بودن آن را به حاشیه براند. اگر ما داده‌های حریم شـــخصی را منتشر کنیم، کاری اشتباه است. آن بخش مربوط به مدیریت شهری باید به صورت شفاف در اختیار شهروندان گذارده شود. در عین حال حرکت ما به ســـمت اصلاح فرایندهای مدیریت شهری است. به اعتقاد ما بخشی از مفاسدی که وجود دارد، ناشی از فرایندهاست. اصلاح فرایندها و برطرف کردن گپ‌های موجود می‌تواند کاهش افراد متخلف را در پی داشته باشد. کاری که در کمیته انجام می‌شود این است که هر جلسه یک فرایند مورد بررسی قرار می گیرد. در حال حاضـــر همه فرایندهای حوزه شهرسازی بررسی شده و وارد فرایندهای حوزه اداری مالی شده‌ایم.

● حالا که از شفافیت صحبت شد به نظر شما چرا با وجود دغدغه فراوانی که از آن سخن گفتید تاکنون پاسخ درخوری به پیشنهاد یک عضو برجسته اصلاح طلبان درباره لزوم شکل گیری کمیته‌ای جهت نظارت به کار شورای شهر، داده نشده است؟

من با این پیشـــنهاد کاملا موافق بودم؛ از آغاز به کار برخی دلخوری‌ها و نقدها از سوی اصلاح‌طلبان مطرح می‌شد که عمدتا ناشی از انتصابات بود. باید توجه داشت شهرداران در تصمیمات خود با ما مشورت می کنند اما نهایتا شهردار است که تصمیم نهایی را می گیرد و این شهردار است که باید پاسخگو باشد. اینکه به این خاطر گلایه‌ها به کل مدیریت شورا تســـری داده می‌شود، اعتقادی ندارم.

یکـــی از کارهای ما در ابتدا و قبـــل از ورود به عرصه تبلیغاتی در ســـال ۹۶، تدوین یک برنامـــه بود. در آن برنامه چند وعده مهم داده شـــد. شـــورای هماهنگی اصلاح‌طلبان و کمیته منتخب عملکرد ما را براساس آن برنامـــه ارزیابی کنند. ما هم بـــه این فرایند کمک خواهیم کرد. علاوه بر این شورا یک شرح وظیفه دارد. حتما شـــورای هماهنگی باید عملکرد ما را بر مبنای وظایف‌مان بررسی کند.

البته ما تشکیل دهنده این کمیته نیستیم؛ راه‌اندازی آن بر عهده شورای هماهنگی اصلاح‌طلبان است. بعد از تشکیل، ما آمادگی ارائه هر اطلاعات و داده‌ای به آن‌ها را داریم. در حقیقت ما مشتاق‌تر از آن‌ها هستیم. همچنین نباید از یاد برد شرایط اقتصادی و اجتماعی در اردیبهشت ۹۶ چگونه بود که اگر آن شرایط پابرجا بود، در این شرایط سخت پیش نمی آمد، قطعا کارنامه عملکردی ما بهتر از وضعیت کنونی بود. مشکل ما این است که صدای ما برای بیان اقدامات‌مان خیلی ضعیف است.

● مهم‌ترین دستاورد شورای پنجم را چه می‌دانید؟ برای تکرار نشدن تجربه‌هایی نظیر شورای دوره اول چه خواهید کرد؟

کارنامه عملکردی شورای نخست شهر مشهد ممتاز بود اما اتفاقی در ســـطح کلان کشور رخ داد و جریانی تعمدا یا ســـهوا ورود پیدا کرد و کاری با شورای تهران انجام داد که این بلا بر عملکرد همه شوراهای دوره اول کلان‌شهرها آوار شد و اصلاح‌طلبان ۱۶ سال در مشهد از مدیریت شهری فاصله داشتند.

در گذشته تصمیماتی گرفته شد و اتفاقاتی رخ داد که یک نمونه آن تصمیمی بود که بر مبنای آن با پول شهرداری مشهد باید ســـوله‌هایی در مناطق دیگری خارج از استان احداث می‌شد. حال باید پرسید امروز آن سوله‌ها چه وضعیتی دارد و شهروندان مشهدی چه میزان از آن استفاده می کنند؟ یا ده‌ها نمونه هبه زمین و بخش‌های واگذار شده و... ما هیچکدام از این کارها را انجام ندادیم. شاهد مثال دیگر هبه صد و اندی میلیارد تومانی اموال شهرداری بوده اســـت. ما در این دوره به شدت از هبه اموال شهرداری فاصله گرفتیم. همچنین از اتخاذ تصمیمات تبلیغاتی فاصله گرفته‌ایم. نگاه ویژه به معلولان، خانواده شهدا و جانبازان و ایثارگران داشته‌ایم. از اجرای امور استفاده ابزاری نکرده بلکه سعی کرده‌ایم وظایف خود را به نحو احسن انجام دهیم. اینکه در سال ۹۷ از مناطـــق ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷، ســـیصد و چهار میلیارد تومان کسب درآمد شده و ۸۵۰ میلیارد تومان در این مناطق هزینه شده، کار ما در مورد مناطق کم‌برخوردار را تایید می کند. صدای ما بسیار ضعیف است و عده‌ای تلاش می کنند با برخی حاشیه‌ها نگذارند همین صدای ضعیف هم شنیده شود.

● قبلا خیلی سفت و سخت از انتصاب زنان در سمت‌های بالای مدیریتی در استان دفاع کرده بودید، اما در طول ۲ سال از روی کار آمدن مدیران جدید شهری این اتفاق حتی در سطح شهرداران مناطق هم رخ نداده است، مشکل کجاست؟

همچنان مطالبه من انتصاب یک معاون یا شهردار منطقه زن است و این اختلاف نظر را با شهردار قبلی و فعلی دارم. اکثریت شورا نیز به این مساله اعتقاد دارند که شهردار باید حداقل یک معاون خانم باید داشته باشد. فکر می کنم اگر یک معاون فرهنگی خانم داشته باشیم، می‌تواند خیلی عمیق‌تر و دقیق‌تر به مسائل فرهنگی شهر نگاه کند. از زمان استعفا، من طرح موضوع کرده‌ام اما تصمیم‌گیران دغدغه‌هایی دارند که باید برای گذر از این دغدغه‌ها شجاعت لازم را داشت. همه دغدغه‌ها قابل شنیدن و گفت‌وگو کردن است. البته این را قبول ندارم که چون تاکنون شهردار یا معاون زن نداشته‌ایم، در حوزه مدیریتی تعلل کرده‌ایم. در حال حاضر همه مناطق به این سمت حرکت می کنند که حداقل یک معاون زن از بین ۳ معاون داشـــته باشند. اکثر مناطق یا این معاون را منصوب کرده و یا در شرف انتصاب آن هستند

> **سامانه فاش برای این مطرح شد که کلیه قراردادهای بالای ۲۵۰ میلیون تومان و حتی فرایندهای مربوط به آن بارگذاری شود. مقاومت زیادی در مواجهه با این سامانه وجود داشت و بخش‌های مختلف شهرداری، بخش خصوصی و... نگرانی‌هایی از این بابت داشتند**

اخبار کوتاه

طلبکاران پدیده سهامدار شدند

غلامعلی صادقی دادســـتان مشهد با اشاره به صدور حکم متهمان ردیـــف اول پرونده پدیده شـــاندیز گفته طلبکاران پدیده به سهامداران تبدیل شـــدند و اموال شـــرکت، اموال همه طلبکاران و سهامداران شد. به دلیل سهامدار بودن، شریک هستند.

او تاکید کرد: ما شـــرکت را تعطیل نکردیم بلکه بیان کردیم با ۲ شـــرط پروژه‌ها را ادامه دهید و این ۲ شـــرط این بود که ۲۰ درصد ســـهام فروخته شده و بیش از این نفروشند و تبلیغات گسترده را نیز تعطیل کنند. پهلوان این ۲ شرط را شرط ادامه فعالیت خود قرار داد. او در مورد احکام صادر شده بیان کرد: مجازات قانونی از ۲ سال تا حبس ابد تعیین تکلیف شد. همچنین طلبکاران به سهامداران تبدیل شدند و اموال شرکت، اموال همه طلبکاران و سهامداران شد. به دلیل ســـهامدار بودن، شریک هستند. خدمت دیگر دادگاه این بود که پهلوان بیان می کرد ۸۰ درصد ســـهام متعلق به خودش است که دادگاه با اختیارات قانونی آن را سلب کرد و در سبد شرکت گذاشت که از محل آن مطالبه تمام طلبکاران تسویه و همه اموال شرکت با این تسویه حساب رفع توقیف خواهد شـــد و در اختیار شرکت برای ادامه فعالیت قرار خواهد گرفت. همچنین حجت‌الاسلام علی مظفری رئیس کل دادگستری خراسان رضوی نیز رای پرونده پدیده را رایی فاخر و تاریخی در عدلیه نظام جمهوری اسلامی توصیف کرد. او در مورد فعالیت شرکت پدیده گفت: متهم ردیف اول که نقش اصلی را در این قضیه داشت و در روند رسیدگی مشکلات جدی ایجاد کرده و تلاش می کرد تا روند رسیدگی طولانی شود، به حبس ابد و استرداد کلیه اموال و سهام به شرکت و مردم که ۸۰ درصد آن در اختیارش بود، محکوم شد. سایر متهمان که ۱۵ نفر بودند به تناسب دخالت و نقش در ایجاد این بحران و اخلال نظام اقتصادی به مجازات حبس و استرداد مال و خلع ید از شرکت محروم شدند. این بخش از مجازات‌ها مقدمه است. هدف اصلی این بوده که از این طریق به احقاق حقوق مردم برسیم.

حل چالش‌های مشهد در رویداد رشدآفرینی

ایسنا- غلامرضا عباس‌زاده رئیس مرکز نوآوری شهری مشهد گفته رویداد رشدآفرینی با هدف تقویت مهارت‌های ایده‌پردازی و حل مساله و بررسی چالش‌های شهر مشهد و نیز تلاش برای حل آن‌ها در محورهای آلودگی هوا، پســـماند، پارک‌ها و فضای سبز شهری برگزار می‌شود.

وی ادامه داد: رویداد رشدآفرینی با هدف تقویت مهارت‌های ایده‌پردازی و حل مساله و بررسی چالش‌های شهر مشهد و نیز تلاش برای حل آن‌ها در محورهای آلودگی هوا، پســـماند، پارک‌ها و فضای سبز شهری در قالب سه مرحله همایش رشدآفرینی، توانمندسازی و رویداد پایانی از هفدهم مرداد ماه تا اول شهریور ماه سال جاری به مدت ۱۶ روز در تالار شهر مشهد برگزار می‌شود. ایده‌های مخاطبان تا ۱۳ مردادماه پذیرفته می‌شود و علاقه‌مندان برای شرکت در این رویداد می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس اینترنتی www.roshdafarini.ir مراجعه کنند.

ایجاد ۱۰۰۰ ظرفیت جدید در پارکینگ‌های حرم مطهر

ایســـنا- خلیل اکبری، معاون عمرانی آستان قدس، اعلام کـــرده همزمان با ایـــام زیارتی مخصوص حضـــرت امام رضـــا(ع) و به منظور افزایش رفاه حال زائران بارگاه منور رضوی، ۱۰۰۰ ظرفیت جدیـــد در پارکینگ‌های حرم مطهر رضوی فعال شد.

او اضافه کرد: حسب تاکید و موافقت تولیت محترم آستان قدس رضوی به منظور فراهم آوردن شرایط زیارت آسان زائران بارگاه ملکوتی امام رضا(ع)، بخشی از اراضی پروژه‌های ره‌باغ رضوان در نزدیک‌ترین مکان به حرم مطهر، برای پارکینگ ۱۰۰۰ خودرو اختصاص یافت.

تاکید استانداری بر لزوم رسیدگی به وضعیت محور نیشابور- کاشمر

قدس آنلاین - وحید قربانی سرپرست معاونت عمرانی استانداری خراسان رضوی گفته اداره راهداری موظف به مرمت و بازسازی جاده کاشمر به نیشابور اســـت. این محور در حوزه زیارت و گردشـــگری جزو محورهای تاثیر گذار استان است. جاده کوهسرخ به نیشابور جزو جاده‌های شمال به جنوب استان خراسان رضوی اســـت و از حیث مسائل مرتبط با زیارت و گردشگری جزو محورهای تاثیر گذار در استان است.

وی ادامه داد: اگرچه در حـــال حاضر به دلیل محدودیت در منابع امکان اصلاح هندسی، دو بانده شدن یا ترانزیت کالای بین استانی برای این جاده وجود ندارد اما راهداری استان باید در حوزه بازسازی و مرمت توجه ویژه‌ای به این محور داشته باشد زیرا سالانه زائران و گردشگران زیادی به ۲ شهرستان کاشمر و نیشابور سفر کرده و از این محور استفاده می کنند.

برگزاری بزرگترین گردهمایی آموزشی نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی خراسان

دنیای اقتصاد- بزرگترین گردهمایی آموزشی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی در مشهد برگزار شد.

محمدعلی قنادزاده رئیس سازمان نظام مهندسی خراسان رضوی اهداف این گردهمایی را ایجاد انسجام اجرایی و عملیاتی در مهارت‌آموزی و اســـتفاده از ظرفیت‌های اســـتان با هم‌افزایی کلیه دستگاه‌های سیاستگذار و تصمیم‌گیر و همچنین اصناف، اتحادیه‌ها و ســـازمان‌های خصوصی در جهت نیل به افزایش ضریب نفوذ دانش در کشاورزی برشمرد. وی گفت: امیدواریم این انسجام و گردهمایی حاکم بر این همایش باعث تغییر و تحول ســـازنده و حرکتی رو به جلو در سیاست‌گذاری‌های آموزشی شود.

توانمندسازی اجتماعات محلی؛ مسئولیت اجتماعی معین‌های اقتصادی

ادامه از صفحه اول

خودکفایی مالی (توانمندی اقتصادی و گســـترش انتخاب‌های فردی) و کاهش فقر (افزایش رفاه و توسعه اجتماعات محلـــی) از پارادایم‌های غالب در ســـطح اقتصادی و اجتماعی است. ضرب المثل معروف «اگر می خواهی کسی را یک روز سیر کنی به او ماهی بده و اگر می خواهی یک عمر او را سیر کنی به او ماهیگیری یاد بده» بیان ساده و نزدیکی به مفهوم توانمند سازی است. ســـازماندهی، تحرک بخشی و بهبود مهارت‌ها و قابلیت‌های اجتماعی مـــردم و درگیر کردن آنان در توســـعه محلی از طریق برنامه‌هـــای اجتماعی و نیز بسترسازی برای خودکفایی در کسب درآمد، مهم‌ترین جنبه‌های هر برنامه توانمندسازی محسوب می‌شوند.

● صندوق اعتبارات خرد روستایی

«تشکیل صندوق های محلی برای جمع آوری پول های خرد و یارانه ها و مشارکت در پروژه های اقتصادی و ایجاد اشـــتغال مناطق» یکی از تعهداتی است که در تفاهم‌نامـــه همکاری بر عهده معیـــن های اقتصادی گذارده شده اســـت. صندوق اعتبارات خرد از رهیافت های مهم فقرزدایی اســـت که با بهـــره گیری از تجربه گرامین بانک بنـــگلادش در تامین مالی طرح و به اجرا گذاشته شده است. دکتر یونس بنیانگذار گرامین بانک که عمق فقر روستایی در کشور فقیر بنگلادش را درک کرده بود در پاسخ به چالش های مربوط به بی رغبتی و سرزدن بانک ها از کمک به پیاده سازی طرح وام دهی به گروه‌ها محروم به ایجاد موســـسه اعتباری خویش یعنی بانک گرامیـــن روی آورد. یونس در پیگیری ایده خود بر این باور است که ســـرمایه، دوست فقرا است و جمع آوری و انباشت و بهره گیری از سرمایه فقرا بهترین وسیله برای فرار افراد محروم از چرخه فقر و رسیدن به رفاه است. پرداخت اعتبارات به گروه‌های فقیر و کمک به آنها برای بهره گیری از اعتبارات در روند سرمایه گذاری مولد اســـاس طرح یونس به شمار می رود. این بانک در سال ۱۹۷۶ تاسیس شد و امکان بهره گیری از ظرفیت های مولد محلی و توانمندسازی محلی را فراهم ساخت. گرامین بانک بر این باور اساسی شکل گرفته است که فقدان دسترســـی به اعتبارات محدودیت بزرگی برای فقرای روستایی به شمار می رود. تشکیل صندوق های اعتبارات خرد در ایران از اواخر دهه فتاد توسط دفتر امور زنان وزارت جهاد کشاورزی نیز پیگیری شده است و بر اساس مطالعات انجام شده این صندوق ها نقش بسزایی در کاهش فقر خانوارهای روستایی داشته‌اند.

● چالش های فرا رو

بی تردید طرح معین های اقتصادی علیرغم تجربه موفق قلعه گنج کرمان به دلیـــل ویژگی های خاص اجتماعی و اقتصادی خراسان رضوی و نیز برداشت‌های متفاوت موسسات و بنگاه‌های گمارده شده در اجرا با چالش هایی همراه است که به اختصار در این نوشتار به دو مورد آن اشاره می شود:

وضعیت نامناسب سرمایه اجتماعی استان: «گزارش مساله شناسی راهبردهای توسعه در استان خراسان رضوی» که توســـط مرکز بررســـی های استراتژیک ریاست جمهوری در زمستان ۱۳۹۵ منتشر شده است یکی از چالش ها و مسائل اجتماعی استان را وضعیت نامناسب سرمایه اجتماعی خراسان رضوی بیان کرده است. به اســـتناد این گزارش رتبه سرمایه اجتماعی اســـتان در بین استان‌های کشـــور ۲۸ است. همین گزارش تصریح می کند با توجه به رابطه مستقیم میزان سرمایه اجتماعی با متغیرهای رشد اقتصادی، توسعه مالی، نوآوری و... باید برای این امر چاره اندیشی شود.

جهت گیری حرفه ای: یکی دیگـــر از چالش های فرا روی معین هـــای اقتصادی جهت گیری حرفه‌ای (professional biass) اســـت بدیـــن معنا که معین‌های فقط در محدوده تخصص خود باقی بمانند و در نتیجه مردم فقیر روستایی کمتر مورد ملاحظه قرار گیرند و حتی ماهیت فقرشان کمتر مورد بررسی قرار گیرد.

***دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه**